

ב"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע: אור הגאולה כבר מתחיל להבקיע!

פירסום ראשון משיחות הקודש של הרבי הריי"צ בה מספר בין השאר אודות הרצון שהיה לו בילדותו להחזיק ב"קליאמקע" של הרבי • חלק ראשון משיחת י"ט כסלו תש"ב

מוגש ע"י הרב ברוך שלום כהן
בעריכת י. בן ברוך

לקבל את האורות והגילויים

אמירת³ "גוט יום טוב" ביי"ט כסלו הוא יסוד מוסד לקבל את האורות והגילויים של חג הגאולה שיומשך עבורנו בני ישראל בכל מרחבי תבל ובכל קצוי ארץ, וגם לכל העולם, כי הכוונה האמיתית הוא הרי שיאיר הגילוי אלקות בכל העולם על ידי בני ישראל.

כדי להבין את כללות הענין יכולים להבין זאת מנוסח הברכות אשר נוסח זה הוקבע בשני חלקים: א) נוסח כללי לכל הברכות: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם." ב) נוסח פרטי (כמו "בורא פרי האדמה", "העץ", "שהכל נהיה בדברו" וכו').

בחלק הראשון של הברכה אומרים "ברוך אתה ה' אלוקינו" קודם "אלוקינו" ואח"כ "מלך העולם", ידוע שהפירוש של אלוקינו הוא כוחנו וחיותנו ("אונזער קראפט און אונזער לעבן"). ואח"כ אומרים "מלך העולם" "העולם קאי על כל שאר הנבראים שבכל העולמות עד עולם הזה, ובכל הסוגים מדבר

תבל. אצלינו² ישנו מנהג ממנהגי חסידי אדמו"ר הזקן שבי"ט כסלו מאחלים "גוט יום טוב" לפני תפילת ערבית ולאחרי תפילת ערבית, וכן בכל משך המעט לעת של י"ט כסלו כאשר חסידים נפגשים בבית הכנסת או ברחוב מאחלים איש לרעהו "גוט יום טוב".

חסידים נוהגים לטבול לפני תפילת שחרית של י"ט כסלו, כי המנהג המקובל מחסידים הראשונים בשם מורנו הבעל שם טוב אשר בערב שבת ערב יום טוב ועד"ז בשבת ויום טוב בבוקר הולכים למקוה. את הטבילה במקוה בשבת בבוקר לפני התפילה החזיקו חסידים הראשונים בתור סגולה לתפילה בהתבוננות והתעוררות של דביקות.

אצל זקני חסידי חב"ד מקובל מחסידים הראשונים של הוד כ"ק רבינו הזקן אשר המנהג של היום טוב של י"ט כסלו הוא יסוד מוסד בהגילויים של שמחת י"ט כסלו אשר הוד כ"ק רבינו הזקן המשיך עם מסירות נפשו על מנהגי חסידי חב"ד.

אמירת "גוט יום טוב"

המנהג¹ אצל בני ישראל הוא אשר בערב יום טוב לפני מעריב מאחל איש לרעהו: "גוט יום טוב", ולאחר תפילת ערבית מאחלים עוד הפעם "גוט יום טוב" – אשר מנהג ישראל תורה הוא, וכמאמר "פוק חזי מאי עמא דברי".

אך יש הפרש בין אמירת "גוט יום טוב" לפני תפילת ערבית לאמירת "גוט יום טוב" לאחר תפילת ערבית. הפרש זה הוא יסוד מיוסד על פי קבלה, כי בכל יום טוב נמשכים האורות והגילויים של אותו החג, ואמירת "גוט יום טוב" לפני תפילת ערבית הוא ההכנה והכלי לקבל את האורות והגילויים של יום טוב זה.

מנהגי החסידים ביי"ט כסלו

היום הוא אצלינו יום טוב, זהו יום טוב אצל חסידי חב"ד בכל קצוי ארץ ומרחבי

חי צומח ודומם, והקב"ה הוא "מלך העולם" שהוא החיות של כל אשר ברא.

וברכה זו נותנת ליהודי את הכח עבור עבודת הבירורים לפעול עליה של כל העניינים הגשמיים שיהיו כלים פנימיים לגילוי אלקות, וזה פועל עליה למעלה מאצילות. באור אין סוף הבלי גבול.

(כ"ק³ אדמו"ר [מהוריי"צ] שליט"א סיים): "עס זאָל דערהערן אין אַלעמען" שזה יורגש בכלום, ושתהיה גאולה וגאולה האמיתית שאנו מחכים לה אשר השם יתברך יזכה אותנו בקרוב, אמן.

ניגוני אדמו"ר הזקן

צריך לאסוף את עשרת הניגונים של אדמו"ר הזקן, ולשנן אותם היטב, כדי שיוכלו לגנון אותם בסדר מסודר. והשם יתברך יברך אותנו חסידי חב"ד שנגיש זאת בפנימיות.

(כ"ק³ אדמו"ר [מהוריי"צ] שליט"א פנה להמסובים ואמר): אינכם יודעים את כל עשרת הניגונים, תנגנו לפחות את הניגונים שאתם יודעים. אך את הניגון הידוע של הדי בבות אל תנגנו עדיין.

– המסובים ש"י ניגנו את הניגונים של אדמו"ר הזקן שידעו, ובתוכם היה גם הניגון הידוע של "בני היכלא" (המיוחס לרבינו הזקן)⁴ –

תרמ"ו ביאלטא

בי"ט כסלו תרמ"ו היה אבי ביאלטא, עמו היה אז הרב שניאור זלמן סלונים מחברון. – אני הייתי אז בשנה השישית שלי.

בליל י"ט כסלו (הלילה הראשון של י"ט כסלו) ישב אבי ולמד עם הרש"י סלונים. חסידים כמעט לא היו שם, רק כמה אברכים בני תורה מתושבי המקום, ייתכן שידעו מהחג של י"ט כסלו, אבל לענייני החסידות לא היה להם כל שייכות.

מה שאבי והרש"י סלונים למדו אז, לא

הבנתי אז, אך בתוך הדברים היו עניינים כאלו שגם אני הבנתי לפי ערכי.

לאחוז ב"קליאמקע" של הרבי

אבי⁵ אמר אז שמי שיאחוז בהידית (הדלת) של הרבי (אדמו"ר הזקן) "דעם רביינס קליאמקע" יהיה לו הצלה, את האופן הצלה שהוא צריך. אז (בשנת תרמ"ו) דובר אודות הצלה בבריאות הגוף, שגם זו הצלה.

(ואמר כ"ק אדמו"ר [מהוריי"צ] שליט"א):

בשמעי זאת נעניתי ואמרתי: גם אני רוצה להחזיק ב"קליאמקע" של הרבי! היכן ה"קליאמקע"? – הייתי אז זריז "שטיפיר", ו"שטיפער" ו"קליאמקע" יש להם שייכות זה לזה.

ויאמר לי אבי: להתפלל את הנוסח של הרבי (אדמו"ר הזקן) בתוך הסידור ללא שגיאות זהו ה"קליאמקע" של הרבי!

את הנוסח של הרבי (אדמו"ר הזקן) התפללתי כבר לפני כן, אך עם שגיאות, הייתי אז חלש מאד בקריאה, התחלתי ללמוד לקרוא מוקדם מאד, אך המלמד שלימד אותי לקרוא לא היה דייקן כל כך, והייתי מתפלל בעל פה (לא מתוך הסידור), ואבי לא היה שבע רצון מזה.

ה"קליאמקע" של הרבי: עבודת התפילה!

לאחר שנים כשהחלו ללמוד את פירוש המילים "דעם רביינס קליאמקע", דובר שהוא גם על ידי שמחזיקים בנוסח התפילה (כפי שכבר דובר על זה כמה פעמים).

– אין הכוונה ל"נוסח התפילה" כפשוטו, כי הלא ידוע שכל אחד צריך להתפלל בנוסח שלו, כי כשם שהמתפלל בנוסח שלנו אין לו

להתפלל בנוסח אחר, כמו כן המתפלל בנוסח אחר עליו להתפלל בנוסח שלו –

אלא הכוונה לעבודת התפילה, צריך להתפלל "דאונען, ניט אָפּ דאָונען". אע"פ שע"פ דיני התורה הוא יצא ידי חובתו ואינו צריך לחזור ולהתפלל, אך מכל מקום זה נקרא "אָפּ געדאָונענט" לא "געדאָונענט".

ישנם רבים הלומדים חסידות ומבינים חסידות, אך זה זמן רב שלא ראו מהי עבודת התפילה! אשר זה (עבודת התפילה) זהו ה"קליאמקע" של הרבי!

אפילו עוור יכול לראות

תא

ישנו מאמר העולם (אודות דברים מסויימים): אפילו עוור יכול לראות את זה! שבאמת אינו מובן הלא הוא עוור, ואיך שייך אצלו ראייה?!

והביאור בזה: ע"ד משל משני בני אדם שהיו נעורים כל הלילה, אחד מהם יכול לראות והשני הוא עוור. וכאשר היום התחיל להבקיע את החושך נרדמו שניהם (כידוע שאז השינה מתגברת ביותר). לאחר מכן כשהתעוררו, הנה זה שיכול לראות, כאשר הוא מקיץ משנתו ורואה שהאיר היום – אז ידוע הוא שהוא נרדם בשעה שאור היום התחיל להבקיע. אך גם העוור כשהוא מקיץ, הרי אף שאינו רואה את אור היום, אך מזה שהוא נרדם בשינה עמוקה – יודע הוא שהוא נרדם בשעה שהאור התחיל להבקיע, ומזה הוא יודע שעכשיו כבר האיר היום. וזהו פירוש האימרה שגם עוור יכול לראות את זה (היינו שידוע את זה בידיעה ברורה כאילו הוא רואה את זה).

אור הגאולה

כבר מתחיל להבקיע!

(כ"ק אדמו"ר [מהוריי"צ] שליט"א סיים): עכשיו אור היום (של הגאולה) כבר

רק 15.80 לק"ג באריזה

גסופר חב"ד קונים בגלל הנשרות, הטיג והטעם ועכשיו, גם בגלל המחיר.

משלוחים עד בית הלקוח ברוב חלקי הארץ להזמנות: 04-6923361, 04-6920-770, 1-800-337-770

הדרך לגאולה

מאת: יהושע מנחם

לימוד וטיוט בענייני משיח וגאולה

קרבנות התמיד וקרבנות המועדים

קרבנות, עלינו לומר אפוא כי לכל קרבן וקרבן יש את חלקו המסויים בהשראת השכינה. אינה דומה השראת השכינה הנפעלת באמצעות הקרבת קרבן התמיד, לזו הנפעלת באמצעות קרבן מוסף. כל אחד מהם שייך לאופן אחר בהשראת השכינה.

ההבדל הכללי בין הקרבנות המיוחדים, הבאים בעיתים ומועדים מיוחדים – מוסף שבת, ראשי חדשים ורגלים, לבין אלו הבאים באופן קבוע, דבר יום ביומו – קרבנות התמיד, הרי הוא מקביל לשני אופנים בהשראת השכינה בעולם: יש והשכינה השורה בעולם **פועלת** בגדרי העולם, אין היא נשארת בבחינה מרוממת ומרוחקת מהעולם אלא טובעת היא את חותמה בעולם עצמו. במילים פשוטות: ה"עולם", הרי הוא מוגבל ומסויים בבחינות שונות. יש בו גדרי מקום, גדרי זמן – עבר, הווה ועתיד, כשאנו מדברים על כך שהשראת השכינה חודרת בגדרי העולם, הכוונה היא שבאותו יום בו מקריבים קרבן מסוים הפועל את השראת השכינה – **ניכרת בו העובדה כי הוא יום מיוחד, יום קדוש**. וכך הוא אכן בקרבנות המוספים, הבאים מעת לעת – אותו יום הוא בבחינת "יום טוב" חג ומועד. כלומר, הקדושה המיוחדת חודרת בגדרי הזמן, ומביאה לכך שהיום עצמו יהפך ליום קדוש.

בקרבן התמיד, לאידך, אף שככל

ב פרשת פינחס מדובר באריכות ובפרטיות על סוגי הקרבנות השונים. החל מקרבן התמיד, קרבנות המועדים וכו'. בחסידות מובא, כי הקרבת הקרבנות בבית המקדש, היא היא הפועלת את השראת השכינה בעולם כולו. למעשה, ניתן למצוא לכך סמך מלשון הרמב"ם בתחילת הלכות בית הבחירה: "מצות עשה לעשות בית להי **מוכן להיות מקריבין בו הקרבנות**... שנאמר ועשו לי מקדש [ושכנתי בתוכם]", מדברי הרמב"ם הללו רואים כידוע את הסתכלותו הכללית של הרמב"ם על עצם מהותו של בית המקדש, מהי מהותו ומטרתו של הבית? – "מוכן להקרבת קרבנות" (והגדרה זו גוררת בעקבותיה השלכות שונות, ואין כאן המקום להאריך בזה). ועל זה מביא הרמב"ם הפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", והיינו, שהשראת השכינה בישראל, המתפשטת אף בעולם כולו על ידי בית המקדש, נעשית על ידי הקרבת הקרבנות.

השראת השכינה, בקרבן התמיד וקרבנות המועדים

מאחר וישנם כאמור סוגים שונים של

על ההבדל הפנימי בין קרבנות התמיד, לקרבנות הבאים מזמן לזמן – כקרבנות המועדים, וביאור מעמיק – על-פי פשט, ועל-פי תורת החסידות – בביאור עניינו של קרבן התמיד: "תמיד" – אך לא "תמיד" במוכנו הרגיל, המבטא שיגרה וחדגוניות. כל יום ויום הוא יום מיוחד ומרומם, בבחינת "מועד"...

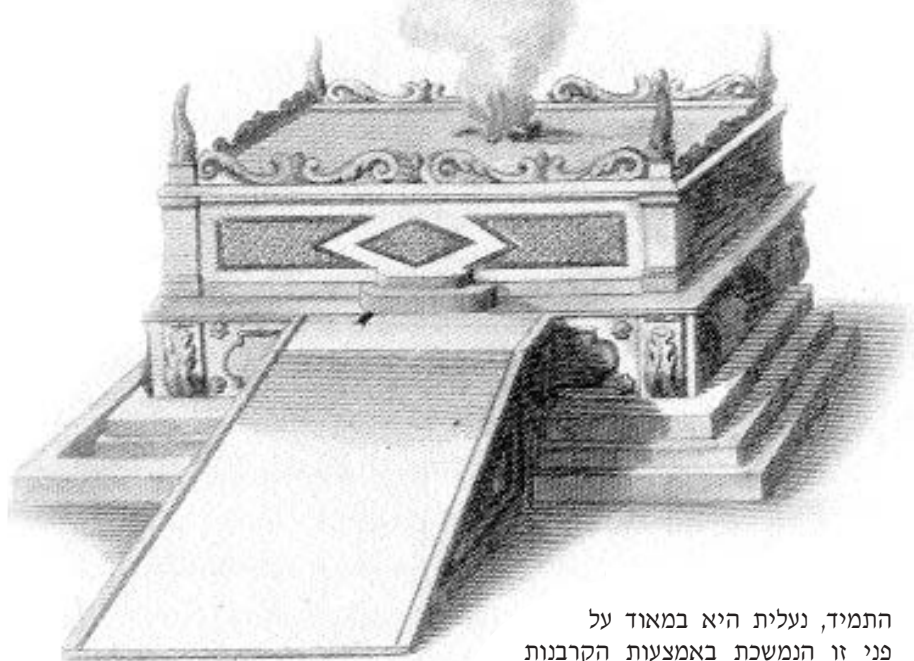
הקרבות אף הוא ממשיך את השכינה בעולם, אך לכאורה, אין קדושה זו חודרת כלל בעולם. עובדה היא שאין יום אחד שונה מחברו, הקרבות קרבים על גבי המזבח, ו"עולם כמנהגו נוהג" דומה, שהעולם איננו "מתרשם" כלל מקדושה נעלית זו הנמשכת יום יום מחדש באמצעות הקרבת הקרבות...

מדוע לא כל יום חג?

לאמיתו של דבר, על פי הסתכלות הפנימית והמעמיקה של תורת החסידות, הרי שדוקא דרגת קדושה זו הנמשכת על ידי קרבן

ליום מיוחד וקדוש, אך בהחלט לא כל יום. הקשר של קדושה זו עם העולם וגדריו אם כן הוא דו צדדי – באותה מידה שהיא פועלת בגדרי ובהגבלות העולם, הרי היא גופא מוגבלת, ביום זה ולא ביום אחר.

הקדושה הנמשכת על ידי קרבן התמיד, מידה אחרת לה: אין היא כפופה כלל להגבלות העולם. זאת מאחר והמדובר הוא בדרגת הקדושה הקשורה ושייכת לקבי"ה עצמו, הנעלה מכל הגבלה שהיא. "אני ה' לא שנית", אצל הקבי"ה עצמו, למעלה מהדרגות השונות, לא שייך שינוי ותלות בגדרי העולם-הזמן, יום זה או אחר. ממילא השכינה שורה בקביעות ובתמידות, ללא כל הגבלה. ומטעם זה גופא אין הקדושה פועלת בזמן והיום עצמו שיהפך

התמיד, נעלית היא במאוד על פני זו הנמשכת באמצעות הקרבות ה"מיוחדים" – אלו הבאים מזמן לזמן, ואדרבה, "חסרונו" של קרבן התמיד, בכך שהקדושה לכאורה נשאר "תלויה ועומדת" באויר ולא פועלת את פעולתה בגדרי העולם עצמו – **הוא הוא גופא מעלתו הגדולה!**

בשעה שאנו מדברים על כך שהשראת השכינה הנפעלת על ידי קרבות המוספים היא כזו החודרת בגדרי העולם, גדרי הזמן, ומטעם זה נהפך הזמן עצמו, יום ההקרבה, לזמן מרומם וקדוש, אל לנו להתעלם מצידו השני של המטבע, "אלהי וקוף בה" – באותה מידה שקדושה זו חודרת ופועלת בגדרי העולם, היא אף **תלויה וכפופה** לגדרי העולם. קדושה זו היא **מוגבלת** בהגבלות הזמן – הפתגם העממי אומר: "לא כל יום חג", בין כל הימים ה"אפורים" והשגרתיים מופיעה לעיתים מזומנות הקדושה ההופכת את היום

עצמו, אך יחד עם זאת הרי היא קדושה מוגבלת בהתאם לגדרי העולם. בקרבות התמיד לאידך, הקדושה אינה מוגבלת כלל ועיקר, אך מטעם זה אין היא חודרת לכאורה כלל בתוככי העולם.

אמנם, בעומק יותר, נראה כיצד גם הקדושה הנמשכת על ידי קרבן התמיד חודרת ומשפיעה בעולם. אמנם לא בגילוי, שכן אין יום ההקרבה נהפך לחג ומועד, אך אכן הזמן עצמו מתעלה לקדושה.

להבהרת העניין, אנו באים לביאור מעמיק על פי הלכה בגדרו של קרבן התמיד, ולחידוש גדול הטמון בלשון רש"י בפרשתינו. בפסוק נאמר בנוגע לקרבן התמיד: "את קרבני לחמי לאישי ריח נחוחי תשמרו להקריב לי במועדו". רש"י נעמד על המילה "במועדו", ומפרש: "בכל יום הוא מועד התמידים".

על פניו, דברי רש"י תמוהים ביותר. הלא כשנעיין בפסוק **הבא** נראה כיצד מפרטת התורה את זמני הקרבת התמיד: "שנים ליום עולה תמיד", בכל יום ויום יש להקריב שני קרבות התמיד. המשפט שרש"י מוסיף "בכל יום הוא מועד התמידים" הוא בעצם העתק כמעט מילה במילה של הפסוק הבא! מהי אם כן כוונתו הנסתרת של רש"י במשפט זה?

מה בכלל "כאב" לרש"י ב"פשוטו של מקרא" בפסוק זה, שקושי זה בא הוא ליישב במילים אלו (כידוע שרש"י בפירושו לתורה מתייחס אך ורק לפרטים הטעונים ביאור ב"פשוטו של מקרא")? – לכאורה יש לומר בפשטות, שרש"י מתייחס להא גופא: מאחר וכאמור התורה מפרטת מיד בפסוק הבא את זמנו המדויק של קרבן התמיד, שנים בכל יום, הרי שהמילה "במועדו" המופיעה בפסוק זה הינה **מיותרת** ועל כן עלינו לומר שטמון בה חידוש מיוחד (אף שכמובן עלינו להבין את ביאורו של רש"י לקושי זה – מהו אכן חידוש זה שאותו מבטא רש"י במלים אלו **הכמעט זהות** לאלו המופיעות בפסוק).

אך נראה כי רש"י בעצם מתעכב כאן על נקודה עמוקה יותר. לא **היתור** בלבד הוא הבעיה, אלא **תוכן המילה**. המילה "במועדו" לכאורה **איננה מתאימה** כלל לגבי קרבן התמיד. כל זאת למה? – מאחר והמילה "מועד", כל עיקרה באה לתאר זמן קבוע ומסוים, זמן מיוחד, כפירושו של רש"י על המילה "למועד" הנאמרת בפרשת וירא בהבטחת המלאך לאברהם: "למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן" – "לאותו מועד שקבעתי לך". זמן מיוחד ומסוים. לפי זה, על דבר הנעשה ברציפות ובאופן קבוע לא נופלת כלל המילה "מועד" – "מועד", הוא דוקא

ליום קדוש. קדושה זו נעלית לגמרי מגדרי הזמן כך שאין היא "יורדת" ו"מתלבשת" בתוך הזמן. הזמן עצמו נותר כשהיה, יום חול רגיל.

האם יש "מועד" לקרבן התמיד?

מדברים אלו עולה אם כן, כי בכל אחד מאופני המשכות השכינה הנעשות על ידי הקרבת הקרבות, קרבן התמיד וקרבות המועדים – מעלה וחסרון: בקרבות המועדים, חודרת הקדושה בתוך העולם

ביום זה, לא אתמול ולא מחר. דבר הנעשה יום יום, כקרבן התמיד, **אין לו "מועד" מיוחד כלל!**

ישוּבו של רש"י לקושי זה הוא מפתיע ומקורי. אכן לא כך, גם קרבן התמיד יש לו "מועד", זמן קבוע ומסוים. זמנו של קרבן התמיד של יום זה, הוא קבוע ומסוים, היום, ולא מחר. אמנם גם מחר ואף מחרתיים יקריבו את קרבן התמיד, אך הוא "תמיד" אחר לגמרי – התמיד של מחר, וזה של מחרתיים. התמיד של היום, מועד קבוע ומסוים לו, היום בלבד!

ביתר ביאור: את גדרו של קרבן התמיד ניתן לפרש בשני אופנים, שתי הסתכלויות. בפשוטות נראה, כי קרבן זה שונה בעצם מהותו מקרבנות המוספים הבאים מזמן לזמן. קרבנות אלו מעיקרם **שייכים לזמן מסוים זה בו הם קרבים**, לעומת זאת, קרבן התמיד אין לו זמן שאליו הוא משתייך, שהרי אין הוא בא דוקא בתאריך מסוים, ביום מסוים בשבוע, אלא יום יום. חיובו של קרבן התמיד הוא חיוב כללי, תמיד יש להקריב קרבן זה. מעתה, הקרבתו של קרבן זה ביום ראשון, אין לה עניין עם "יום ראשון" כמציאות בפני עצמו – יום ראשון ולא יום שני. "יום ראשון" בסך הכל מהווה **פרט בתוך הכלל**. בתוך הכלל הגדול – מציאות הזמן הנצחי, "תמיד" – קיימים פרטים, יום ראשון, יום שני, וכן הלאה.

אך האמת איננה כך. "יום ראשון" – בנוגע קרבן התמיד, הוא מציאות עצמאית. כשם ששבת ביחס לשאר ימות השבוע היא מציאות עצמאית, השונה מעיקרה משאר ימות השבוע. כך אף יום ראשון – לגבי קרבן התמיד הקרב בו – הוא מציאות עצמאית לחלוטין. קרבן התמיד הקרב ביום זה, אין לו ולא כלום עם זה של אתמול ושל מחר, כל יום וקרבנו שלו. זמנו של כל קרבן תמיד אם כן הוא **פעם אחת בלבד, לעולם הוא לא יחזור על עצמו**. ואין לך "מועד" יותר גדול מזה! זהו עומק דברי רש"י "כל יום הוא מועד התמידים" – כל יום מהווה **מועד** בפני עצמו לקרבן התמיד הקרב בו, זמן קבוע ומסוים, שאינו חוזר על עצמו כלל וכלל.

"הזדמנות שאינה חוזרת"

כמו בכל דבר, כשנמצא את ה"נפקא מינה" בין שני האופנים, אזי נוכל יותר לרדת לעומקם. נפקא מינה פשוטה היא בין שני האופנים הנ"ל: כלל ידוע הוא: "עבר זמנו בטל קרבנו", אם עבר זמנו של קרבן מסוים

ומשום-מה לא הקריבו אותו, אין אפשרות כלל להשלימו במועד אחר. כלל זה נאמר בפירוש בנוגע לקרבנות שבת למשל, אך מהו הדין בנוגע לקרבן התמיד? אילו עבר יום ללא הקרבת קרבן התמיד, האם ניתן להקריבו למחרת.

שאלה זו תלויה לכאורה בשני הצדדים הנ"ל: אילו נאמר כי קרבן התמיד אין לו זמן ומועד קבוע, הרי אומר: חיוב כללי הוא להקריב קרבן לכל יום, כשכל הימים שוים לגבי זה, יום ראשון כיום שני וכו', הרי שאם עבר יום אחד ולא הקריבו בו, ניתן להקריבו למחרת, שכן אין כל שייכות פנימית לקרבן מסוים זה עם יום מסוים זה. זוהי שייכות אקראית בלבד, הזמן הוא **שמחייב** את הקרבן, כל עשרים וארבע שעות, יש להקריב שני קרבנות. אך בדיעבד אין חובה להקריבם אך ורק בתוך עשרים וארבע שעות הללו, וכי מהו המיוחד בעשרים וארבע שעות אלו על עשרים וארבע השעות הבאות?

אך האמת תורה דרכה: על פי האמור לעיל, אכן קרבנו של יום ראשון קשור ותלוי מעצם מהותו עם יום ראשון, זהו "מועדו" של קרבן זה, הקבוע ומסוים לו, שאינו חוזר לעולם. עשרים וארבע השעות של יום ראשון, הם בלבד המסוגלים להקרבן הקרבן של יום ראשון, ויום שני הוא כבר בפירוש לא מועדו של קרבן התמיד. ממילא ברור כי אם לא הקריבו ביום ראשון שוב לא ניתן להקריבו לעולם. "עבר זמנו בטל קרבנו!"

גם "תמיד" וגם "מועד"

לאחר שהגענו לכלל זה, נחזור לענייני הפנימי של קרבן התמיד, כפי שנתבאר לעיל, שעניינו הוא המשכת אלקות מהדרגה הנעלית ביותר, הקב"ה עצמו שאינו נתון לשינויים, שלכן הקרבתו (וההמשכה הבאה על ידה) היא תמידית ואינה תלויה בזמן מסוים, ולאידך, מסיבה זו אין היא משפיעה על גדרי הזמן, שנותר יום של חול ואינו נהפך למועד קבוע.

אך על פי האמור, התגלה לנו עומק חדש בעניין: הלא על פי האמור לעיל נמצא כי בודאי וודאי המשכה זו חודרת ופועלת בגדרי הזמן עצמו, שהרי "בכל יום הוא **מועד** התמידים", כל יום מקבל חשיבות מיוחדת ועצמאית לגבי הקרבת הקרבן הנעשית בו. אין יום אחד דומה לזולתו, ההמשכה הנעשית ביום זה פועלת ומשפיעה על הזמן עצמו **ומייחדת אותו על פני כל שאר הזמנים**.

ההבדל היחיד בין ההמשכה הנעשית על ידי הקרבת קרבנות התמיד, לבין זו הנעשית

על ידי הקרבת הקרבנות הבאים מזמן לזמן, שבת ומועדים, הוא בכך, שבעוד והמשכה זו שעל ידי קרבנות המועדים פועלת בגדרי הזמן **באופן גלוי**, שלכן ניכר יחודו של יום זה על פני שאר הימים בכך שהינו חג ומועד, זמן קדוש, הרי שבהמשכה הנעשית על ידי קרבן התמיד, אף שהיא אכן קשורה ופועלת בגדרי הזמן, הזמן עצמו נעשה לזמן נעלה ומיוחד, אך דבר זה **אינו נראה בגלוי**. ברובד הגלוי, כל הימים (ימות החול) נראים שיגרתיים, ללא קדושה מיוחדת, אך לאמיתו של דבר אכן כל יום הוא קדוש ומרומם, בקדושה הנמשכת על ידי הקרבת קרבן התמיד.

(במאמר המוסגר – **על זעת כותב השורות** (לא ראיתי דברים אלו במקור אך יתכן והם מופיעים בשיחות אחרות) – התוספות בפסחים, מביאים את הירושלמי שמקשה, מדוע מותר לעשות מלאכה כל יום מימות החול, והרי מביאים את קרבן התמיד, וממילא היה צריך להאסר במלאכה כפי שנאסרת מלאכה בערב פסח מצד הקרבת הקרבן פסח? ומתוך הירושלמי, שמאחר והתורה אמרה בפירוש "ואספת דגדג", על כרחנו שיש היתר לעסוק במלאכה. והיינו שיש לימוד מיוחד המתיר עשיית מלאכה ביום הקרבת התמיד. ורואים מכאן דבר מעניין ביותר, המתאים לכלל הנ"ל, שבעצם, כל יום הוא אכן **יום מועד**, מצד הקרבת התמיד, עד כדי שצריכים היתר מיוחד לעשיית מלאכה בו! ובאמת הוא מדרש מפורש, שעל הפסוק "וביום שמחתכם" אומר המדרש: "אלו התמידין", כלומר, שמצד קרבן התמיד כל יום הוא "יום שמחתכם".)

מדברים אלו יוצא אם כן עניין מופלא, שבהקרבת קרבן התמיד נמשכת דרגת אלקות נעלית ביותר, הדרגה **המחברת ומאחדת שני הפכים**. מצד אחד, היא איננה בגדר זמן כלל, **למעוליותא** – אינה תלויה בגדרי הזמן, שלכן היא תמידית, ובשונה מההמשכות שעל ידי קרבנות המועדים התלויות בזמן ונעשות רק לעתים מזומנות. אך לאידך: "**במועדו**" ההמשכה כן פועלת וחודרת בגדרי הזמן, והופכת את הזמן עצמו למרומם וקדוש. זוהי הבחינה המחברת שני הפכים, למעלה מהזמן וזמן כאחד! (ועיין באריכות במדורנו גליונות 304-305, בעניין "מקום הארון אינו מן המידה" שגם הוא עניין חיבור שני הפכים, שאף שהארון תפס מקום, שכך צייתה התורה "אמתים וחצי ארכו וכו'", עם זאת הוא לא תפס מקום כלל).

(על פי לקו"ש חכ"ח פינחס ב')

מדור לבירור ועיון בשאלות אקסואליות
בשיטת רבותינו נשיאינו

הלכה וסנהג

בימי הקיץ יש להזהר (עוד יותר מבחורף) על זמן קריאת שמע, ומכיון שאפשר לאחר את הזמן, פוסק אדמו"ר הזקן כי יש להגביל את זמן קריאת שמע שלושת-רבעי לפני הזמן המקובל! • האם החמרה זו היא רק לגבי קריאת-שמע או לגבי כל מצווה ומנהג התלויים בזמן? עד כמה אפשר לסמוך על השעונים שבידינו? מה הרבי הוסיף על כך ביחידות לאחד התמימים ומדוע בגלל סעיף זה בשולחן-ערוך נתאחרו הגזירות נגד עם ישראל במדינת רוסיה? • על כך ועוד במאמר ההלכתי הבא הדין בנוגע לסוף זמן קריאת שמע...

ששיעור סוף זמן קריאת שמע הוא מ"הנץ החמה", אך מיד שב לתחילת דבריו (ומסיים): "ולפי שמורי השעות אין כולם הולכים באמת, והוא ספק של תורה, וגם אין ראוי לצמצם – לכן צריך לזהר לגמור קריאת שמע בסוף שעה שביעית בקיץ, כאשר סוף הזמן הוא "בג' רבעי שעה" לאחר מכן.

בכך פוסק רבינו ברור בעצם, כי כיוון שמדובר כאן ב"ספק של תורה" והסיבה היא בגלל שהשעונים אינם מדויקים ("מורי השעות אין כולם הולכים באמת") לכן יש להקדים ולקרוא את קריאת שמע **שלושת רבעי שעה קודם הזמן.**

ניתן לכאורה לומר שדווקא בימי רבינו הזקן השעונים לא היו מכוונים ומשום כך נפסקה ההלכה, אבל בימינו אלו שרוב השעונים הנם מדויקים, אולי אפשר לומר כי אין צריך להקפיד על זמן נוסף כבטחון נוסף? אמנם רבינו נתן טעם נוסף לדבר שכיון שמדובר בענין של תורה אז אין ראוי לנהוג בצמצום, או בלשון העם "על הדקה" – וסברא זו עומדת עדיין בעינה ותקפה גם בימינו, ולכן יש להקדים ולקרוא קריאת שמע שלושת-רבעי השעה קודם סוף הזמן.

ובזה גופא נראה עוד מדיוק לשון רבינו הזקן שכתב "לגמור קריאת שמע". מכך מוכח שיש להזהר להתחיל לקרות קריאת שמע יותר מוקדם, כדי שסיום אמירת קריאת-שמע תהיה "ג' רבעי שעה" קודם סוף הזמן.

מעניינת היא עדותו של הגאון החסיד הרב יעקב ע"ה לנדא, שהעיד כי

בפרשה הקודמת פרשת בלק¹ מסופר על נבואת בלעם שנתנבא וקרא על עם ישראל "הן עם כלביא יקום". על כך מפרש רש"י: "כשהן עומדין משינתם שחרית הן מתגברים כלביא וכארי לחטוף את המצוות ללבוש טלית לקרוא את שמע ולהניח תפילין". בזהר הקדוש נכתב על כך² דברים מבהילים כי מי שלא קרא קריאת שמע בזמנה, הרי הוא מנודה לשמים כל אותו היום; ובלשון הזוהר: "כל מאן דלא קרי קריאת שמע בעונתיה, בנדוי הוא כל ההוא יומא"³.

בהתאם לכך נביא את פסקו של רבינו הזקן בדין סוף זמן קריאת שמע, וכדלקמן.

מפורסמת היא שיטתו של רבינו הזקן כי סוף זמן קריאת שמע של שחרית הוא בסוף ג' שעות⁴ מזמן נץ החמה⁵.

מן הראוי להעיר, שאדמו"ר הזקן כאשר פסק שסוף זמן קריאת שמע הוא ג' שעות מהנץ החמה, הוא הוסיף לכך גם זהירות מיוחדת שיש לנהוג בה [ואדרבה, בעיקר הוא בא להשמיענו את הזהירות בה צריכים אנו לנהוג, ובדרך אגב גילה לנו שסוף זמנה של קריאת שמע הוא ג' שעות מהנץ החמה, אך עיקר הדברים⁶ נסוב אודות כך שאנו צריכים לנהוג בזהירות דלקמן].

וכך כותב רבינו הזקן בסידורו: "זמן קריאת שמע של שחרית שהוא רביע היום צריך להזהר במאוד, בקיץ ביותר, שלא לעבור הזמן" (כאן מבליע רבינו הזקן

(4) ברכות ט, ע"ב.

(5) רבינו בסידורו – ועיין בהזמנים בהלכה

חלק א' עמוד קכ שמצא עוד מהראשונים והאחרונים שנראה מדבריהם שסברו כן.

(6) שם בסידור רבינו.

(1) במדבר כג, כג.

(2) קפו, ע"א.

(3) וברמ"ק (ועוד ממפרשי זוהר) פירש דמפני שביטל רמ"ח תיבות שבקריאת שמע נהפך הרמ"ח לחר"ם, חושבניה דדין כחושבני דדין.

מאת: הרב מרדכי חיימסון

תמונות: מישאל ארנביב

אמת, צדק, צדקה

אמת, צדק, צדקה

“זמן קריאת שמע של שחרית
שהוא רביע היום צריך להזהר
במאוד, בקיץ ביותר, שלא
לעבור הזמן. ולפי שמורי
השעות אין כולם הולכים
באמת, והוא ספק של תורה,
וגם אין ראוי לצמצם – לכן
צריך ליהזר לגמור קריאת
שמע בסוף שעה שביעית
בקיץ, כאשר סוף הזמן הוא
”בג’ רבעי שעה” לאחר מכן

סוף זמנה. מדברי רבותינו נשיאנו נראה שיש
מקום להחמיר כן, גם במצוות דרבנן שזמנן
במשך היום.

אולם אי אפשר שלא לציין את דברי
רבינו הזקן בהלכות נטילת ידים⁹ ששם נדרש
להכריע במחלוקת קדמונים, ומכריע ש”ראוי
לנהוג כסברא . . . [פלוגית], שכיון שהוא דבר
שאין בו טורח למה לא נוציא נפשינו
מהמחלוקת”. ושם רבינו מסיים את דבריו
מתוך עצה טובה, וזה לשונו: “יונכן להתנות
ולומר: שאינו מקבל דבר זה בתורת חובה,
אלא בתורת רשות, כדי שאם איזה פעם לא
יזדמנו לו . . . כל כך, ולא יצטרך להחמיר
כמנהגו, וכן ראוי להתנות בכל דבר שאדם
רוצה להחמיר על עצמו” (ומקורו הוא –
כמצויין ב”שוה”ג בב”י¹⁰). ועל כן כאשר
ברצוננו לקבל על עצמנו הידור זה המובא
בסידור רבינו, כדאי לקבלו – כעצתו הקי
דרבינו – ו”להתנות ולומר שאינו מקבל דבר
זה בתורת חובה אלא בתורת רשות”.

וכן גם מרגלא בפומיה דהרבי בשיחות
הקודש שכאשר מקבלים חומרא והידור יש
לקבל זאת בלי נדר¹¹, ואזי יהיו מעשיו רצויים
ושלימים.

גם זכורני אשר שמעתי מהגאון החסיד
הרב שלום דובער שליט”א הכהן (ראש ישיבת
תורת”ל – נחלת הר חבי”ד) בבחרותו (תשכ”ח)
נכנס ליחידות (קודם יום ההולדת), והרבי
הורה לו לקבל החלטה טובה. הסדר באותם

”פעם בערב פסח זרז אותי כ”ק רבינו [הרש”ב
נ”ע], לגמור אכילת החמץ שלושת רבעי השעה
לפני הזמן, והואיל לאמר לי בשם אביו כ”ק
אדמו”ר מהר”ש זצוקלה”ה זיע”א, שאמר:
כשם שאדמו”ר הזקן כותב בסידורו לענין
קריאת שמע לגומרה שלושת-רבעי השעה
לפני הזמן ככה הוא בעניינים דרבנן”⁷.

ומכאן נראה שרבותינו נשיאנו הקפידו
בכל דבר שזמנו הוא על פי כמה שעות ביום
(כלומר: לא בתחילת או בסוף היום וכן לא
באמצעו ממש) גם בעניינים של דרבנן, שיש
להקדים לקיימו שלושת רבעי השעה קודם
הזמן; ולמרות שבדברי רבינו הזקן מפורש
ש”בספק של תורה אין ראוי לצמצם”, ומכך
משמע שבספק בענייני דרבנן אין לחוש
לצמצם, מכל מקום רבותינו נשיאנו הוסיפו
והחמירו כן גם בספק של דברי רבנן. אך
לאידך אולי יש לומר שלא החמירו רבותינו
נשיאנו בעניינים של רבנן, רק בנוגע לעצמם
ולבני ביתם ולא לכל העם, שהרי דברי רבינו
הזקן מפורשים הם שלא נאמרה חומרא זו
אלא ב”ספק של תורה”. אולם זה ברור
ופשוט שבוודאי המחמיר גם במילי דרבנן לא
הפסיד, בפרט על-פי הידוע⁸ שחסידים
מהדרים לעשות כמנהג רבותיהם.

ה עולה מכל האמור – שלשיטת רבינו
הזקן “צריך להזהר לגמור קריאת
שמע” שלושת רבעי השעה קודם

(9) סימן קסא ס”ח.
(10) שם בסוף הסימן.
(11) ראה **לדוגמא** התוועדויות תשמ”ג ח”א ע’
34, ולהעיר שבתקנות יום הולדת (נדפסו בספר
השיחות תשמ”ח חלק ב עמוד 407) ובשיחת אחרון
של פסח תשמ”ח (שם ע’ 399 ועמ’ 404) לא נזכר
שתהא קבלת ההידור יבלי נדר, אולם עיין בשיחת

(7) מרשימותיו שהודפסו בקובץ יגדיל תורה
(נ.י.) גליון נב, עמ’ ק, ובאוצר מנהגי חבי”ד ניסן (ע’
צג, אות לה) משער שמנהג זה (או השלכותיו)
נתקבלו גם בחצרות אחרים בנוגע לביעור חמץ, עיין
שם.
(8) עיין לדוגמא שיחת ליל ה’ דחג הסוכות
תשמ”ח – התוועדויות תשמ”ח ח”א ע’ 245.

שבת¹⁴. . . ועל כן כיון שהתחיל יום הששי שנת ת"ק היתה הזכות והמצוה לטעום מהמאכלים של שבת, ולכן נשלח לעולם הזה הבעש"ט ז"ל, לגלות פנימיות התורה; וכל מה שיתגלה פנימיות התורה על-ידי הצדיקים עד ביאת המשיח זה נקרא 'טעימא בעלמא' ועיקר הסעודה תהיה לעתיד, אבל קודם לזה [לשנת ת"ק דאלף הששי] לא היה ביכולת לנשמות בגופים לטעום מאילנא דחיי". עד כאן.

בהמשך הדברים שם מתגלה כי הקץ הוא בשנת תרס"ו והחשבון הוא כזה: בקידמת היום דאלף הששי יקומו ויתעוררו ישראל ואז תבוא הגאולה, ולכן בראשית הבוקר שהוא בשנת ת"ק [כנזכר, שהת"ק הראשונים נחשבים כמו ליל האלף הששי] וזמן נץ החמה הוא שנת תק"י [שהרי מזמן עלות השחר ועד זמן נץ החמה יש שעה וחמישים . . . [שהוא] חלק עשירי מן היום, כלומר מת"ק שנה].

אם נמשיך לבאר את חשבון השנים, הרי שחמישים שנה הם חלק עשירי מתוך ת"ק שנה. אכן אז החל לזרוח אורו של אדמו"ר הזקן ביותר תוקף ועוז, 'ועל כן היו קמים משינתם, שנת הגלות, כמה אלפים נשמות יותר מזמן הבעש"ט ז"ל (שהיתה עלות השחר) . . . והיתה נמשכת בתוקף גילוי מוחין עד ג' שעות היום שנת תרכ"ה [שהרי ככה שנים, הם] חלק רביעי מחמש מאות". ובכל השנים האלו (תק"י-תרכ"ה) – שהם כנגד ג' שעות היום המוקדמות – הפיצו רבותינו נשיאנו את תורת החסידות ועוררו את ישראל משינת הגלות. ואחר כך משנת תרכ"ו, אז נסתלק אדמו"ר הצ"צ נ"ע, נסתלק גילוי המוחין שהוא זמן קריאת שמע, והתחיל השעה הרביעית שהוא זמן תפילה, ונמשך זמנה עד שנת תרס"ו ושמונה חדשים, שהוא השעה הרביעית, זמן תפילה . . . ועל-כן תהיה הגאולה . . . בשעה זו דוקא שהוא זמן תפילה". שהרי בזמן התפילה הוא זמן "עליית המלכות", ותבוא הגאולה.

אולם, הוא מוסיף ומבהיר ש"זה ידוע שעבודת התפילה היא דוקא בביטול חיכוני בכריעת הגוף הגשמי, והוא העיקר דוקא בהודאה . . . ועל כן בשעה זו התחילו חבלי משיח ויסורים גדולים כידוע, כדי לנטוע בלב

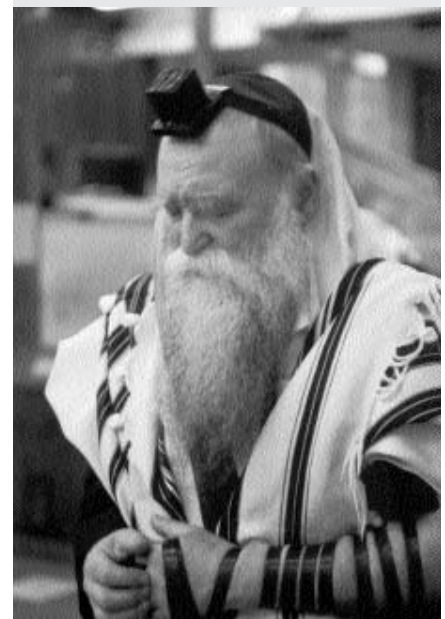

ימים היה שלאחר היחידות ניתנה אפשרות להכניס אל הקודש פנימה רישומים מהיחידות והרבי היה מגיה את הדברים, ולאחר מכן הוחזרו עלי ההגהה אל הנכנס ליחידות, וכך ידעו שדברי הרבי הובנו לאשורם. כך עשה גם הרב הכהן שליט"א, וכתב את ההוראה הנזכרת, והרבי בהגהתו הוסיף 'בלי נדר'. ללמדנו שקבלת החלטה טובה ראוי שיצטרף עמה התנאי שהדבר נעשה 'בלי נדר'.

ונסיים דברינו בענין שהזמן גרמא, לימוד תורת הגאולה בהקשר למדובר אודות סוף זמן קריאת שמע.

בי"ט בכסלו שנת תרס"ג, אמר אדמו"ר [הרשב"ב] מליובאוויץ מאמר לפני יחידי סגולה¹² ותוכנו הוא "להבין הקושיא הידועה אם תורת הבעש"ט אמת ובלא זה אין יכולים לעמוד בקשרי המלחמה של הסט"א, למה לא נתגלה בימים הקדמונים". ומבאר שם "כי אלף שנה למעלה, נחשב כיום אחד . . . נמצא שמשנת ת"ק לאלף הששי הזה מתחיל הבוקר של אלף הזה . . . ומצוה על-פי שולחן ערוך¹³ לטעום מכל מאכל שנתבשל לשבת . . . וכן הוא בכלל אלף השביעי נקרא יום שכולו

**"אכן ראו זאת במוחש,
שמשתת תר"נ החל הגירוש
מערי רוסיא, והחלה דחקות
הפרנסה, ועול הגלות
החלמורגש ביתר שאת בכל
עיר ועיר במדינה זו,
"ועבור זה הקיצו משינתם
שינת הגלות"**

24 במה שליקטו שם מדברי הרבי האם יש לייחס את הדברים לאדמו"ר (הרשב"ב) נ"ע, עיי"ש.

וראה סה"ש תשי"ח חלק א' עמ' 254 הערה 89 שהובא בשם "כת"י דא"ח נדפס בסה"מ תרס"ג בהוספות עמי רנא ואילך".

(13) ראה שולחן ערוך הרב סימן רנ ס"ח.

(14) משנה סוף תמיד.

כ"ה אדר דהאי שתא ששם נתייסדה התקנה, נאמר בפורש שיהא הדבר 'בלי נדר' (שם ח"א ע' 332), **ובל"נ** ובע"ה נשוב עוד לדון בשיטת רבותינו נשיאנו בנידון זה.

(12) כן נרשם בראש כת"י שממנו נדפס המאמר בסה"מ תרס"ג ע' קמב בהוצאת תשנ"ד. ועיין בשיחות קודש חלק ב' (תשי"א) עמוד 113 ובהערה

האדם בחינת ההודאה".

אולם מן הראוי להבין, למה תקופה זו של ייסורים לא החלה תיכף בזמן עבודת התפילה, כלומר, משנת תרכ"ו; ולמה נמשכה עד שנת תר"י שאז לא היה החבלי משיח בתוקף כל כך?!"

על כך הוא מיישב על-פי שיטת רבינו הזקן הנזכרת, ובלשונו: "על זה יש טעם אחר, שזה עשה ה' בגודל רחמיו, להתמשך עוד הזמן ק"ש כדעת הפוסקים שמחשיבים מהנץ החמה, ונמצא שנמשך עוד ל"ו מינוטין – ובחשבון השנים הוא כ"ה שנים; ולכן היא נמשכת עוד כ"ה שנים עד שנת תר"י, שהוא

סוף זמן קריאת-שמע מהנץ החמה".

ומוסיף שם שאכן ראו זאת במוחש, שמשנת תר"י החל הגירוש מערי רוסיא, והחלה דחקות הפרנסה, ועול הגלות החל מורגש ביתר שאת בכל עיר ועיר במדינה זו, "ועבור זה הקיצו משינתם שינת הגלות".

המובן מכל זה – שלבם של ישראל ער הוא לתורה ומצוות, כי כבר עשו כולם תשובה, שהרי נמצאים אנו אחר זמן הקימה; ובחסדי ה' נדחו חבלי משיח עד לשנת תרנ"א וזאת בגלל שיטתו של רבינו הזקן וסיעתו, שמאז החל שעה רביעית שהוא זמן תפילה והודאה.

ובזמנינו אנו שאנו כבר ב"חצות יום הששי או שעה שלישית אחר חצות בסמיכות ממש לכניסת השבת"¹⁵ הרי כדברי כ"ק אדמו"ר מה"מ¹⁶ "אין מה לחכות יותר, כיון שכבר סיימו כל עניני העבודה, וכבר עשו תשובה, ואין הדבר תלוי אלא בביאת משיח עצמו. ומוסיף הרבי: "אין הדבר תלוי אלא בתשובה" היה לפני משך זמן, אבל עכשיו (לאחרי שכבר עשו תשובה) אין הדבר תלוי אלא בביאת משיח עצמו, כל מה שצריך זה שיבוא משיח בפועל ממש "מראה באצבעו ואומר זה"¹⁷ זה משיח צדקנו".

(16) ביחידות ו' אדר תשנ"ב = ב"ביקור הרה"ג וכו' וכו' מרדכי אליהו (הרב הראשי דאה"ק) שליט"א".

(17) ראה תענית בסופה. שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב.

(15) ראה סה"ש תשי" ח"א ע' 256 ובכ"מ ועיג"כ בסה"מ תשי" ע' 245 ובאג"ק כ"ק אדמו"ר הרי"צ נ"ע ח"ב ע' תקלא המצויינים שם, ולהעיר שלכאוי ט"ס הוא שם ויש להגיה "אג"ק ח"ב" במקום "ח"א" ועד"ז גם בסה"ש תנשי"א ע' 705 הע' 64.

כוס תנחומין

בצער רב משתתפים אנו באבלה הכבד של ידידת משפחתנו משכבר הימים
בימים האפלים והקשים במדינה ההיא

מרת **לאה** תחי' **פינסון**

בפטירתו של בעלה שזכה לשמש בקודש כגבאי בביהכנ"ס ליובאוויטש שבליובאוויטש "770"

הרה"ח הרה"ת ר' **יהושע** ע"ה

וכן שולחים אנו את תנחומנו לכל משפחת **פינסון** שיחיו הנכבדה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ומעתה ועד עולם
אך טוב וחסד ימצאכם תמיד כל הימים, וכשם שראינו ניסים ונפלאות

בכל הקשור למדינה ההיא כן נזכה תיכף ומיד ממש לגאולת עולמים ע"י התגלות מלכנו משיחנו

דוד דב ופרומא שרה מישולבין

והילדים

יום ראשון " בתמוז

לאחר תפילת שחרית במנינו הקדוש של הרבי שליט"א חלפה ליד 770 הלווייתו של הרה"ח הרב **יהושע פינסון ע"ה**, שהיה גבאי 770 במשך עשרות בשנים. מאות אברכים ותמימים צעדו בכאב וביגון אחרי מיטתו וחלקו לו כבוד אחרון. יהי זכרו ברוך.

במשך שעות היום החלו להגיע ל-770 אורחים מכל רחבי העולם, שבאו לכאן להיות בימי חג הגאולה י"ב-י"ג תמוז עם הרבי שליט"א. המראות המוכרים של המזוודות המונחות בלובי של 770 מתקופת חודש תשרי חזרו על עצמם אם כי במהדורה מוקטנת.

יום שני י"א בתמוז

ידועה המחלוקת בין הפוסקים השונים מי יבנה את בית המקדש השלישי? דעה אחת סוברת כי בית המקדש השלישי ירד בנוי ומשוכלל מן השמים, בלא מגע יד אדם; ואילו הדעה השניה גורסת כי כשם שבתי המקדש הראשונים נבנו בידי אדם ולא ירדו מוכנים מהשמים, גם בית המקדש השלישי יבנה בידי אדם. בשיחות הקודש

מחליפים דלתות ב"בית רבינו שבבבל"

בענייני בית הבחירה – אותם אנו מתחילים ללמוד בתקופה הזאת של ימי בין המצרים – מתווך הרבי בין הדעות השונות וקובע כי בית המקדש השלישי ירד מהשמים, אולם את דלתות המקדש יציב מלך המשיח בעצמו, ובכך יסתדרו כל הדעות ותיושב המחלוקת.

ואכן בימים אלו ממש של התחלת הגאולה, עדים אנו למימוש הענין של הצבת דלתות המקדש, כאשר החל מהבוקר ובמשך כל ימות השבוע עמלו בעלי מלאכה להחליף את דלתות הברזל המיושנות והחורקות שבכניסה הראשית של ה'זאלי הגדול', בדלתות חדשות מרהיבות עין עשויות עץ משובח ומגולף להפליא כיהא לדלתות החדשות של 'בית המקדש גופא דלעתיד'. כעת, לאחר שהתקיים בנין "בית רבינו שבבבל" לפי כל הדעות והשיטות, יהי רצון שזוכה כבר לפקוח את העיניים, ולראות את הרבי שליט"א מלך המשיח מוליכנו קוממיות לארצינו.

עקב השמים המעוננים במוצאי שבת וביום ראשון, נדחה מעמד קידוש לבנה עד ליום שני, ולאחר תפילת ערבית במנינו של הרבי שליט"א יצאו המוני המתפללים לרחבה שממול ל-770 וערכו את טקס הקידוש לבנה ברוב עם הזרת מלך, כפי הוראתו הקדושה של הרבי שליט"א בשנת ה'תשנ"ב. לאחר סיום התפילה הרישמית החלו ריקודי השמחה בעזרתם של ארבעה כלי זמר שונים שנוגנו ע"י תמימים ואברכים מהשכונה. הריקודים והשירה נמשכו דקות רבות.

לאחר סיום הריקודים החלה ב-770 ההתוועדות הגדולה לכבוד חג הגאולה י"ב תמוז, כאשר המנחה הגבאי הרב **מנחם גרליצקי** מזמין את הקהל ליטול את ידיהם ולקחת חלק בסעודת המצווה. לאחר שהתיישבו כל הנאספים במקומותיהם, פתח המשפיע הרב נחמן שפירא את ההתוועדות בחזרה ולימוד של המאמר המפורסם של הרבי הרי"צ עשרה שיושבים, שנשלח על ידו על מנת ללומדו ב"י"ב בתמוז ה'תרפ"ח, בקשר עם יום השנה לשחרורו. לאחר שהרב שפירא סיים להסביר ולבאר את המאמר, ניגש לדוכן הנואמים המשפיע הרב **חיים שלום זובער ליפסקר** ולמד עם הנוכחים את מכתבו הידוע לאותי בלבד גאל הקב"ה כי אם את כל אשר בשם ישראל יכונה של בעל יום הגאולה.

הרב **יוסף יצחק קסלמן**, שליחו של הרבי שליט"א

חלק מקהל המתוועדים בי"ב תמוז

הרב שלמה מאיעסקי

הרב ישראל שכנא דוברוסקין

הרב דוד פרידמן

לאחר סיום הכינוס הרישמי החלו ב-770 התוועדות רבות בהם ישבו משפיעים אברכים ותמימים ודברו על היום הגדול ועל הלקחים אותם אנו צריכים להפיק ממנו. כך התמשכו להם ההתוועדות עד אור הבוקר.

יום שלישי חג הגאולה י"ב בתמוז

לאחר תפילת שחרית במנינו הקדוש של הרבי נערך ביזאלי הגדול שיעור מיוחד לתלמידי התמימים ולאנשי, במסגרתו לימד המשפיע הרב **יקותיאל ליפא פלדמן** את מאמר ד"ה 'עשרה שיושבים' – המאמר של הרבי הריי"צ שנאמר במלאת שנה לשחרורו. התמימים ואנשי שנכחו בשיעור ישבו מרותקים ובלעו כל הגה מהסבר המענין והמרתק של הרב פלדמן, שהאיר וביאר את המאמר בצורה ומקורית. בשעת תפילת מנחה במנינו של הרבי שליט"א נערך ב-770 מחזה מרהיב משובב לב: המדובר הוא בכינוס צבאות השם מיוחד (ראלי) משותף לילדי הדי-קעמפ "גן מנחם" ומחנה מ"ש שבשכונת קראון

במדינת דרום אפריקה, סיפר על מסירות נפשו הרבה של הרבי הריי"צ ועל האהבת ישראל הגדולה שלו ודאגתו לכל יהודי ויהודי ברוסיה ואח"כ באמריקה. כהוראה מיום י"ב בתמוז הוא הסביר וחייד את הענין של 'אהבת ישראל' שצריכה להיות בין כל החסידים והתמימים אפילו במקרים קיצוניים עד מסירות נפש כפי שראינו אצל הרבי הריי"צ ואצל הרבי מלך המשיח.

הרב **שלמה מאייסקי** נאם בשפה האגלית. בדבריו עמד על גודל הגאולה של הרבי הריי"צ מרוסיה הסובייטית, כאשר באותו הזמן 'שום עבד לא יכל לצאת ממנה', והשליך מסיפור הגאולה של הרבי הריי"צ לתקופתנו אנו – שתכף ומיד נצא מהגלות לגאולה השלימה בהתגלותו המהירה והמלאה של הרבי מלך המשיח.

הרב **יצחק מרלה** שליח הרבי לעיר רמלה שבארץ הקודש, חלק עם הנוכחים את סיפורו האישי ואופן התקרבותו לרבי שליט"א וליהדות בכלל, תוך שהוא מציין אפיזודות מרתקות מחייו כשליח הרבי בכל מקום, ואופני הפצת היהדות ובשורת הגאולה.

בגמר דבריו הזמין המנחה את הרה"ת הרב **זוד פרידמן**, שהגיע במיוחד להתוועדות משכונת פלאטבוש. הרב פרידמן דיבר בשפה האידית ובנאומו העלה על נס את עבודתו הכבירה של הרבי בכל רחבי העולם באמצעות השליחים הפזורים בכל רחבי תבל. בסיום דבריו איחל לקהל החסידים שמתוך חג הגאולה של הרבי הריי"צ נגיע לגאולה האמתית והשלימה שאין אחריה גלות.

לאחר דבריו הנלהבים של הרב פרידמן, הוזמן לדבר אורח מארץ הקודש – הרב **ישראל שכנא דוברוסקין** מכפר חב"ד. הוא שיחזר באוזני הקהל את ההכנות הקדחתניות שהיו לפני י"ב בתמוז ה'תשמ"ה, כאשר בארץ הקודש נפוצה שמועה כי הרבי שליט"א יודיע בהתוועדות על כך שהוא מגיע לארץ, ובפועל – בשעת ההתוועדות הרבי החל אז את הענין של 'דידן נצח'. יהי רצון – סיים הרב דוברוסקין את דבריו – שלאחר כל כך הרבה זמן, יהיה החיבור בין השמועה שנפוצה אז לבין הענין שהרבי שליט"א דיבר, ויהיה הדידן נצח הגדול של התגלותו של הרבי מלך המשיח וביאתו לארץ ישראל בגאולה השלימה.

הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו

נתנאל הינו תמים הלומד ב-770 במסגרת שנת הקבוצה. באחד מלילות השבוע הוא נסע לשכונת בורו פארק לבקר קרובי משפחה ובסיום הביקור, בשעה אחת עשרה בלילה, נכנס לתחנת הרכבת הסמוכה לבית קרוביו כשברצונו לשוב לשכונת קראון הייטס. בכניסתו לתחנה ראה את הרכבת שמגיעה לשכונה יוצאת מהתחנה, ומותירה את תחנת הרכבת ריקה מנוסעים.

לפתע נכנס לתחנת הרכבת 'ממוצע' גבה קומה וחסון שהדיף ריח חמוץ של בירה ויין זול, וללא שהיות רבות פנה לנתנאל ודרש ממנו את כספו. נתנאל שלא הבין בדיוק מה הכושי המלוכלך רוצה ממנו, חשב לתומו כי הוא קבצן המבקש כסף הוציא מכיסו שטר של חמישה דולרים ונתן לערל תוך כדי תקווה כמוסה כי הנ"ל ישחרר את האיזור מנוכחותו. אולם לא כך חשב השחור ולאחר שראה את השטר הבודד שנתנאל הביא לו זעמו התלקח והוא דרש ממנו את כל כספו תוך כדי שהוא מחווה בידי סימני איום ותקיפה שאינם מותירים מקום לדמיון.

נתנאל המבועת שלף את ארנקו והחל מוציא את כל שטרות הכסף שהיו ברשותו כדי להביא אותם לשודד שממולו, אולם תוך כדי כך שהוא הוציא את הכסף ביד רוטטת מאימה – הוציאה ידו גם את תמונתו הקדושה של הרבי שליט"א השוכנת דרך קבע בארנקו.

למראה התמונה נרעד הכושי ושאל את נתנאל "מי זה?" נתנאל ענה לו בלי לחשוב פעמים "זה אבא שלי". שאל אותו השחור בתימהון "זה הראבאיי מקראון הייסט איסטערן פארקווי? הוא אבא שלך? "כן", ענה לו נתנאל.

למשמע התשובה נאלם הכושי דום, הוציא מכיסו את השטר של החמש דולר שכבר הספיק לקחת מנתנאל, השיב לו אותם ונעלם מהמקום תוך כדי שהוא ממלמל מילות התנצלות. לאחר סיפור זה החלטתי – סיים נתנאל – כי מהיום והלאה אני מספר זאת לכל מכירי וקרובי משפחתי ודואג שלכל אחד ואחד מהם תהיה תמונתו הקדושה של הרבי שליט"א מלך המשיח בארנקו.

הייסט. הילדים הגיעו עם מדריכיהם ומלמדיהם ל-770 במספר אוטובוסים, ובתוך דקות מועטות התיישבו במקומותיהם והצטרפו לתפילה במנין של הרבי שליט"א.

לאחר המנין החל הכינוס הרשמי בשירה אדירה של יחי אדוננו ובאמירת שתיים עשרה הפסוקים. אחר כך נאם באוזני הילדים המחנך הוותיק הרב **לוי גולדשטיין** שסיפר להם את סיפור המאסר והגאולה של הרבי הריי"ץ. בתום הכינוס קיבלו הילדים מטבע לצדקה ובסדר מופתי יצאו מ-770 ועלו על האוטובוסים בחזרה לקעמפים מהם באו, כשהם נושאים בחובם מטען רוחני רב שילוה אותם לאורך שנים.

בשעות אחר הצהריים נסעו עשרות רבות של תלמידי התמימים לשכונת בורו-פארק, שם התפרסו בעשרות בתי כנסיות ובתי מדרשות וסיפרו על פעולותיהם הרבות בהפצת היהדות ברוסיה ואת נס הצלתו של הרבי הריי"ץ, ועל כך שהרבי הריי"ץ הוא זה שהפיח חיות ביהודים בארצות הברית לאחר שהגיע אליה כאשר מצב היהדות

באמריקה היה בבחינת מדבר שממה כידוע וכמסופר.

לאחר תפילת ערבית במנינו הקדוש של הרבי שליט"א התקיימה ביזאלי הגדול – ביוזמתם הברוכה של גבאי בית המדרש ד-770 – הקרנת וידאו, בפירסום ראשון, של התוועדותו הקדושה של הרבי שליט"א מתאריך ט"ו בתמוז ה'תשמ"ה. הקהל הגדול ישב על מקומו ליד שולחנות ההתוועדות והתוועד עם הרבי שליט"א. ראוי לציין כי גם התמימים שאינם שולטים בשפה האידיש האזינו לדברי הרבי שליט"א תוך שהם עוקבים אחר הנאמר מתוך ספרי ההתוועדות וכך גם הם יכלו להבין את דבריו הקדושים.

יום רביעי חג הגאולה י"ג בתמוז

במשך כל שעות היום ניכרה חיות מיוחדת בקרב תלמידי התמימים בלימוד תורתו של הרבי הריי"ץ בעל הגאולה, ובמיוחד במאמרים ד"ה 'בלילה הוא' מפורים קטן פ"ז וד"ה 'עשרה שיושבים' מיי"ב תמוז פ"ח שהינם המאמרים המפורסמים בקרב החסידים בהקשר לימי חג הגאולה י"ב וי"ג בתמוז.

התוועדותם הקבועה של התמימים שלמדו בשנה שעברה בישיבות חסידי חב"ד ליובאוויטש בחיפה ובצפת התקיימה הערב בכולל 'תפארת זקנים' – לוי יצחקי שעל יד העזרת נשים ד-770. ההתוועדות שימשה גם כהתוועדות יום הולדת לשני תמימים בוגרי הישיבה שחגגו היום את יום הולדתם, וכהוראת הרבי שליט"א חזרו שניהם על מאמר חסידות.

בהמשך ההתוועדות הגיע הרב אילן חיון מנהל בית חב"ד בקניון הזהב שבראשון לציון שחלק לתמימים מחוויותיו בפעילות הפצת היהדות בכלל ובשורת הגאולה והגואל בפרט, כמו כן סיפר על המופתים המתגלגלים בכל צעד ושעל בחייו של שליח. בסיום דבריו אמר לתמימים שידעו כי אם מבקשים מהרבי מלך המשיח עזרה בדברים גשמיים ורוחניים ברצינות ובכובד ראש – הרבי שליט"א נותן ונותן בשפע רב, כמו כן דובר על הענין של נשיאת תמונתו של הרבי שליט"א מלך המשיח בארנק (ראה מסגרת).

במשך הלילה נערכה ב-770 התוועדות מרתקת של שנים מאברכי השכונה הרב ישראל גרינברג והרב דוד כהנוב, אשר טענו שלא יתכן שבי"ג תמוז לא תהיה התוועדות ב-770... ואכן, ההתוועדות אותה ערכו בשיתוף התמימים, הייתה מעניינת וסוערת במיוחד ונמשכה עד השעה חמש בבוקר, אז החל שיעור החסידות הקבוע של האברכים.

יום חמישי י"ד בתמוז

חברי ועד 'בדק הבית' בראשותו של המשפיע הרב יצחק שפרינגר יזמו שיפוצים בחדרי הנוחיות שבקומת היזאלי הגדול ליד הכניסה המערבית המובילה ליזאלי הקטן, במימונו של השליח הרב שלמה קונין.

השיעור השבועי הקבוע בשיחותיו הקדושות של הרבי בעניי גאולה ומשיח, הנערך דרך קבע בצידו המערבי של 770 – נמסר השבוע על ידי הרב **שמואל חיים בלומינג**. הוא ריתק את קהל אנ"ש והתמימים בשיחה של הרבי בענין 'גואל אחרון בכוחו של גואל ראשון' שהודפסה בכרך י"א שיחה ב' בפרשת שמות. השיעור התארך הרבה מעבר לשעתו הקצובה עד שהשיחה לובנה מכל צדדיה והבטיה

מאות ילדים ב'ראלי' לכבוד חג הגאולה י"ב-י"ג תמוז

תיקון טעות

בשבוע שעבר התפרסמה במסגרת זו ידיעה על האתר החדש של הערות התמימים ואניש ד-770 אולם בציון כתובת האתר נפלה טעות והכתובת הנכונה היא WWW.HEAROT.COM.

חריטונוב פתח את דרשתו כמנהגו בנטילת רשות הדיבור מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח מרא דאתרא.

בשעה אחת וחצי הכל היה ערוך ומוכן להתחלת התוועדות הקדושה של הרבי שליט"א, כאשר הכיסא המלכותי עומד במקומו, על השולחן מונחים הגביע בקבוק היין ומיני מזונות ובעיני הכל ניכרה התשוקה והציפיה לכניסתו של הרבי שליט"א להתוועדות בעוד הפה אינו מפסיק מלשורר את מילות הכרזת הקודש יחי אדונו.

לאחר תפילת מנחה במנינו של הרבי שליט"א ולימוד פרק ו' מפרקי אבות, התיישב קהל אניש והתמימים לסדר הניגונים המסורתי של שעת 'רעוא דרעווי' ובסיומו חזר הרב לוי גולדשטיין על מאמר חסידות בעל פה.

לאחר תפילת ערבית הפנה כל הקהל את מבטו לכיוון מסך הווידאו הגדול של 770 ובמקביל כובו כל האורות של הזאלי הגדול ועל המסך הוקרנו מראות קודש מהרבי שליט"א משיחת חיי תמוז היתנשיא ולאחריה קטע עידוד היחי אדונו של הרבי שליט"א מטי"ז בתמוז היתנשיא, ובסיום התפוזר הציבור לביתו בהרגשה כי הגאולה השלימה כבר באוויר ובהישג היד.

ריבנו של עולם "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך כי לישועתך קיוונו כל היום" תכף ומייד ממ"ש. אמן ואמן.

"יחי אדונו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד"

ע"י התמימים ומוסר השיעור.

התמים שניאור זלמן גורי, ואיתו קבוצת תמימים החלו השבוע ביוזמה חדשה: הם קנו מכשיר וידאו והחלו להראות דרך קבע קטעי וידאו מהרבי שליט"א לעיתים תכופות. כך הלילה צפו קבוצה גדולה של תמימים ביזאלי הקטן בקטעי וידאו מהתוועדות הקדושות של הרבי שליט"א מ"יב בתמוז היתנשיא ומטי"ז תמוז היתנשיא, וכן מראות קודש מסידור הקידושין בחתונתו של הרב שמואל לו בטי"ז בתמוז היתנשיא, שהיא החתונה האחרונה בה סידר הרבי את הקידושין.

באותו הזמן התקיימה התוועדות חסידים רבת משתתפים עם המשפיעים הרב יצחק שפרינגר והרב

חיים שלום זובער ליפסקר. ההתוועדות התקיימה לאור הוראתו הקדושה של הרבי שליט"א משנת ה'תשמ"ט בה הורה הרבי לקיים התוועדות ביום זה כיון שהוא מקשר בין ימי חג הגאולה ליום ט"ו בחודש בו קיימא סהרא בשלימותא.

יום שישי עש"ק פרשת בלק ט"ז בתמוז

כל הבאים בשערי 770 לתפילת קבלת שבת ראו את הדלתות החדשות של הכניסה הראשית לזאלי הגדול לאחר כל היפנישים והדברים הקטנים הנגררים בשיפוצים מעין אלו, והודו מקרב לבם לגבאי בית הכנסת. כך בהרגשה רעננה ובהתרוממות הרוח ניגש הציבור לקבלת שבת.

עקב נסיעתם של רבים מתושבי השכונה לקאנטרי בהרים הסמוכים לניו יורק, החל 770 להתרוקן במהלך השבוע מאברכים ומתמימים שנסעו לשמש כמדריכים בקעמפים השונים. אולם בעת תפילת קבלת שבת התמלא הזאלי הגדול ברובו באניש תמימים ועשרות מקורבים שהגיעו להתארח ולשהות ב-770 בשבת קודש. נוכחותם בלטה במיוחד בריקודי היחי אדונו לאחר הפיוט לכה דודי כאשר כל המקורבים התגבשו למעגל גדול ומשותף שרקד בהתלהבות בלב הריקודים.

יום שבת קודש פרשת בלק ט"ז בתמוז

לפני תפילת שחרית במנינו של הרבי שליט"א היה 770 עמוס בשיעורי חסידות של תלמידי התמימים ואברכים רבים.

לאחר קריאת התורה עלה לבימת הקריאה המשפיע הרב **שלום חריטונוב** שחזר על שיחת קודש של הרבי על פרשת השבוע. הרב

דובר מועצת יש"ע יהושע מור יוסף בראיון מיוחד ל"בית משיח":

המחדלים הגדולים

עומדים וקיימים גם לאחר האולטימטום שלו?

בסדר, הוא דיבר, הוא צריך את זה בשביל הפריימריס; כנראה שבמפלגת העבודה, כדי להתקדם צריך לריב עם המתנחלים. באמת שאין לי מושג למה ריב ושנאה זה דבר שצריך לקדם פוליטיקאים, אבל אנחנו לא הולכים להתנצח איתו.

• אז היכן היא הבעיה כאן, פואד בן אליעזר או אריאל שרון?

בסופו של דבר זה מגיע גם לשולחנו של ראש הממשלה. ראש הממשלה אמר לנו כי מה שמסוכס עם פואד מוסכם גם עליו. אבל הבעיה היא שכבר הגענו לסיכומים בשטח עם אלוף הפיקוד, הוא ביקש מספר שינויים שהתבצעו בשטח בכל הנוגע למאחזים, ואז לאחר שסיכמנו את הדברים על דעת אלוף הפיקוד, פתח שר הביטחון במתקפה נגד המאחזים; זה כנראה נובע מלחצים פוליטיים בתוך מפלגתו. הבעיה ששרון רוצה לשמור על ממשלת האחדות שלו, וכאשר פואד רוצה לפנות מאחזים, ראש הממשלה לא יעשה יותר מדי כדי לעצור אותו כדי לא לריב עם פואד.

• • •

עשרה חודשים תחת לחימה ללא הפסקה, מה קורה?

יש תחושה של תסכול עמוק. לפני שנה הייתה כאן ממשלה אחרת שהייתה גם איום מדיני וגם איום בטחוני. היינו בטוחים ומשוכנעים שבעבודה משותפת עם אריק שרון האיומים בשטח יוסרו, ולשלטון תגיע ממשלה שתתן לצה"ל לנצח. כעת ברור שאין

מפת המאחזים

• פרשת פינוי המאחזים תפסה בסוף השבוע את הכותרות, האם מועצת יש"ע אכן הסכימה לפינוי המאחזים במפגש עם שר הביטחון?

אני יכול לומר בצורה חד משמעית: לא היה שום סיכום ושום הסכמה עם הממשלה בעניין הזה. אנחנו לא מתכוונים להוריד כל מאחז שיש בו אנשים. המאחזים נותנים תשובות לשני נושאים מרכזיים: ראשית, ישנם מאחזים שמוקמים בעקבות פגועים שהתרחשו באיזור. שנית, המאחזים נועדו להצביע על נקודת התורפה הבטחונית שבאזור וזאת על מנת שהצבא יקים במקום מאחז משלו. כך למשל הוא המאחז בעינב שקיבל אישור לשבוע ימים ולאחר מכן לשבוע נוסף ואחר כך הצבא הסכים להקים שם מאחז ובעקבות זאת התושבים התפנו. אותו דבר היה במאחז טל בנימין מדרום לעופרה; לאחר שהצבא הסכים לאייש את המאחז, התושבים הסכימו להתפנות ובזכות כך הצבא נמצא שם עד היום ושומר על השטח.

• כלומר, אם הצבא מאייש את המאחזים שהקמתם, אין לכם בעיה להתפנות?

בהחלט. אותם מאחזים לא הוקמו כנקודת התיישבות, אלא כנקודת בטחון. אם בשלב מסוים הצבא מאייש את אותם מאחזים – אין לנו בעיה לפנות את המקום כיוון שכל בואנו לשם לא היה אלא כדי להתריע על אזלת היד של הצבא. אולם באותם מאחזים שהצבא לא מאייש, אנחנו נשאר ולא נוזז. הכלל הנקוט בידינו: אם

הצבא נכנס במקום האזרחים ונותן תשובות בטחון – אנחנו מתפנים. אדרבה אנחנו רואים בכך הצלחה למאבק.

• שר הביטחון זיבר דברים חריפים מאד נגד המאחזים. הוא איים בפינוי בנה, דבר שלא בדיוק התממש בשטח; המאחזים

אלו הן "הישגיה" של ממשלת שרון: מדיניות איפוק והבלגה הגורמת להרג יהודים! זילות בדם יהודי הנשפך כמים! הצהרות על פינוי מאחזים! הקפאת בניה מוחלטת בכל ההתנחלויות – ולמרות כל זאת, ישראל נמצאת כמעט בבידוד מדיני בינלאומי ● כל "ההישגים" הללו מביאים את דובר מועצת יש"ע יהושע מור יוסף, לצאת במתקפה חזיתית נגד שרון, ממנו הם כבר אבדו כל תקווה ● בראיון מקיף וגלוי לב, מדבר דובר מועצת יש"ע, על המצב בהתנחלויות, על המצב הבטחוני והמדיני הרעוע; האם אכן יש בריחה המונית או שמא גידול מרשים במתיישבי יש"ע וכיצד מתמודדים כמעט שנה במצב לחימה יומיומי? האם יש שינוי בדעת הקהל הישראלית, ומה הפתרון למיגור הטרור? ● ראיון גלוי ונוקב המציג בבהירות רבה את המחדלים הגדולים של "איש הימין" העומד בראשות הממשלה

ראיון: שי גפן

להשפיע על השרים שיבטלו את נושא "המטבחון", כיוון שבפורום הזה ברור שפרס הוא המוביל את שרון ומנווט את המדיניות. אנו דורשים כי ההחלטות יפלו בקבינט הבטחוני שם יש לימין רוב מוחלט על פני מפלגת העבודה והשמאל.

צריך להבין במטבחון אין הצבעות. שרון לא רוצה לריב עם פרס, ולכן פרס מצליח להוביל את הממשלה. לעומת זאת בקבינט הבטחוני יש רוב מוחלט לצד הימני של המפה הפוליטית. אין שום סיבה להמשיך בתעוועים האלה. אני חושב שאם יביאו לקבינט את ההחלטה להלחם ברשות הפלשתינית, יהיה רוב לשבור את מדיניות ההבלגה ולפרק את הרשות הפלשתינית. אין כל סיבה להמשיך בדרך הנוכחית.

● **כשמדברים על מדיניותו של פרס, יש בימין המדברים על העמדה לדין של פושעי אוסלו, מה דעתך?**

אין ספק כי הגיע הזמן לקיים קמפיין כזה ולהעמיד את פושעי אוסלו לדין ולו לפחות שלא יהיה להם זמן להתעסק בדברים אחרים ולהמשיך להזיק. בכל מקרה, עיקר המאמץ צריך להתמקד בכך שלא תקום חלילה ריבונות זרה מערבית לירדן, ולמנוע הקמת מדינה פלשתינית וזאת על ידי חיסול הרשות הפלשתינית.

● **אתם עדיין מאמינים לשרון?**

מיום ליום אנו מתקשים יותר ויותר להאמין להבטחותיו. חלילה איננו מיואשים, ומקוים כי הוא עוד יתעשת. אבל צריך לשים את הדברים על השולחן; שרון נמצא במלכוד

לעצור את ערפאת? האם הוא הולך לשים לו אזיקים על הידיים ולהכניס אותו לכלא?

ערפאת מתקבל בכבוד מלכים בעולם ובבירות אירופה הוא מתקבל כראש מדינה. בן לאדן לא יכול להגיע לשום לשכה של ראש ממשלה באירופה, אבל ערפאת כן יכול. לכן, לא מספיק שישאר או אריק שרון צועקים שהוא בן לאדן, הם צריכים לממש את האימרה הזאת וזה אומר לפרק ולחסל את הרשות הפלשתינית.

בפועל אני לא רואה שזה המצב. מצד אחד שרון קורא לו בן לאדן, אבל מצד שני מחפשים לעשות עמו משא ומתן, אך בינתיים ערפאת מתעתע בהם ומפר כל סיכום ולו הפעוט ביותר.

● **אז מה הפתרון?**

אנחנו לא ששים אלי קרב, אבל בשביל קיום העם היהודי בארצו חייבים לפרק את הרשות הפלשתינית גם באמצעות מלחמה. היום זהו ארגון הטרור הגדול ביותר בעולם וצריך לחסלו כמו כל ארגון טרור אחר.

● ● ●

● **עם ישראל ראה בשבוע שעבר כי פרס למעשה מנהל את הממשלה. איום מרומז שלו בתקשורת הביא את המטבחון שלא להחליט על החרפת הצעדים; התסכול גדול מה עושים?**

התסכול שלנו הנוכחי גדול יותר מהתסכול בעידן ברק. אצל ברק עדיין הייתה התקווה שנחליף אותו ונביא את שרון, אך כעת החלפנו את שרון וקיבלנו מדיניות 'ברק פלוס'. מה שאנחנו עומדים לעשות כעת זה

פתרון מדיני אלא רק פתרון צבאי, וזה כבר הוכח מעל לכל ספק. צריך לתת לצבא לעבוד. אי אפשר להגיד לצבא תעשה סגר בעשר בבוקר ובשעה שתיים-עשרה כבר לפתוח. כך לא מנצחים מלחמה.

פעלנו שתוחלף ממשלה יחד עם כל הכוחות האחרים. אבל לצערנו לא קרה דבר ממשי. בתחילת הקדנציה ראש הממשלה התחיל קצת לעבוד אבל מהר מאד זה נפסק. כנראה הוא נבהל. נכון לעכשיו ראש הממשלה מעדיף את הברית עם פרס על פני בטחון אזרחי.

● **לאחר הטבח בדולפינריום שרון קבע למעשה כי גם רצח של 20 אזרחים לא מחייב תגובה; מדיניות ההבלגה התגברה אפוא?**

זה נכון, והדבר הזה לכשעצמו חמור מאד. כעת בשביל תגובה של ממש נגד הפלשתינים צריך לכל הפחות "דולפינריום ומעלה"... זוהי קטסטרופה. עכשיו אם חלילה ייהרגו חמישה יהודים בתל אביב, אי אפשר להגיב, משום שאם לא הגיבו על טבח של 21 יהודים מדוע שייגיבו על רצח של עשרה יהודים. דם יהודי נהיה הפקר. דם יהודי נהיה זול "בזכות" ממשלתו של שרון.

● **שרון קורא לערפאת "בן-לאדן שלנו"...**

הוא קורא לו "בן לאדן", אבל אני יודע שאם האמריקאים תופסים מחר את בן לאדן, הם שמים לו אזיקים על הידיים והוא יישב לנצח מאחורי סורג ובריח, במקרה הטוב. השאלה המתבקשת היא: האם אריק הולך

כעת בשביל תגובה של ממש נגד הפלשתנים צריך לכל הפחות "דולפינריום ומעלה"... זוהי קטסטרופה. עכשיו אם חלילה ייהרגו חמישה יהודים בתל אביב, אי אפשר להגיב, משום שאם לא הגיבו על טבח של 21 יהודים מדוע שיגיבו על רצח של עשרה יהודים. דם יהודי נהיה הפקר.

הוא בן לאדן – עליו להתנהג איתו כמו עם בן לאדן. אנו עובדים עם לחץ מאסיבי ונקווה שזה יצליח ולא נצטרך להחריף עוד יותר את המאבק.

● אתה חושב שיש סיכוי בכלל עם שרון?

אני חושב שיש סיכוי כיון שבשלב מסוים לא תהיה לו עוד ברירה. ערפאת לא יתן לו להמשיך הלאה. לצערנו, רק באמצעות פיגועים אנחנו מבינים שאין עם מי לדבר ורק אז יסכימו להנחית על הרשות מכה ניצחת. אגב, גם שמאלנים גדולים אווזים שצריך לתת לו מכה כדי להחזיר אותו למסלול. אני בכל מקרה לא מאמין ברצח הזה. מקומו בקבר, הוא רוצח ופושע מלחמה.

● ● ●

● מה קורה עם הקפאת ההתנחלויות, יש הקפאה בשטח או אין?

עובדתית יש הקפאה של ההתנחלויות! כעת לא מאשרים שום תוכנית בניה. אנחנו גם הקרבן וגם מענישים אותנו. אני אומר ברורות: ארץ ישראל שייכת לעם ישראל ואין לאף אחד זכות להפסיק חיים של יהודים בארץ ישראל.

● כמה זמן מתבצעת מדיניות ההקפאה של שרון?

הקפאת הבניה מתקיימת כבר למעלה מחודש. גם דברים שלא קשורים לבניה נעצרו, וזה למעשה מדיניות של ייבוש ההתנחלויות. צריך אמבולנסים ממוגני ירי ואין. בשבוע שעבר נרצחה גבי ויינטראב, היא נהרגה כיוון שלא היה אמבולנס ממוגן ירי שיבוא לטפל בה. גם צרכי בטחון אלמנטריים אין לנו בשטח. עשרות בקשות לא מיושמות בשטח, למרות שוועדה בראשות יוסי קוצ'יק – מנכ"ל משרד ראש הממשלה של ברק – קבעה את הצרכים הבטחוניים, אבל דווקא ממשלת שרון לא מיישמת את ההחלטות שהם ביטחוניות נטו. כך זה גם בשאר התחומים האחרים.

● אצל ברק דיברו על בניה אפילו יותר מתקופת נתניהו, ודווקא שרון הוא המקפא של ההתנחלויות?

לצערנו זה המצב. בתקופת ברק היתה

הסכמה לאומית כיון שכבר שבע די והותר בשלום הגליל, ובין כל הדילמות של הישישים הללו – הבטחון מופקר ויהודים נרצחים!

● אז מה צריך לעשות? להפיל את שרון? שהימין יפרוש? לצאת להפגנות סוערות?

בשלב הזה אנחנו לא רוצים להפיל את הממשלה, אבל אנחנו בהחלט רוצים לאותת לשרון כי הימין לא איתו, ושלא יהיה שיכור מהסקרים כיון שמי שתומך בו בסקרים הם אנשי השמאל שלא יעמדו לצידו בשעת צרה.

אני אומר כאן לאריק בצורה ברורה: אל תתענג על הסקרים ותשמע לעצות אחיתופל של יועצים שונים. ראה מה שקרה לכל אותם ראשי ממשלה שפגעו בארץ ישראל. אני מציע לך להסתכל אחורה ולראות מה קרה לברק ולנתניהו. כל ראש ממשלה, החל מבגין, דרך שמיר, רבין, פרס, נתניהו וברק, לא סיים בטוב. זה לא סקרים זה מדעי! ביבי חשב שאם יתן 13 אחוז הוא יחזיק מעמד כי השמאל יתן לו גיבוי – דבר שלא קרה; הוא הלך הביתה. גם ביבי וגם ברק דיברו על כך שיחזיקו שתי קדנציות, האם משהו היום זוכר בכלל איך קוראים לברק?...

● מתי, אם כן, נראה את ההפגנות הגדולות של מועצת יש"ע נגד שרון כאשר יצקו לו "תנו לצה"ל לנצח"?

אני מקווה מאד שלא נצטרך להגיע להפגנות שכאלו, אבל לא נהסס לצאת לרחובות גם אם מדובר בשרון. בינתיים שרון מדבר יפה, אבל כולנו מצפים שיפרוט את השטרות עליהם הוא התחייב. אם ערפאת

פוליטי, במערכת לחצים פוליטית כאשר פרס למעשה שולט עליו ושרון משועבד לו. אנחנו צריכים להפעיל מערכת לחצים משלנו מול הלחצים של פרס ומפלגת העבודה.

● איך אתה מסביר את העובדה שבוקר הוא מקבל את עמדות פרס ובלילה הוא מופיע בדיום הר חברון?

אני לא מזלזל בכך שהוא מגיע לדרום הר חברון, זה מאד יפה; לא כל ראשי הממשלות עשו את זה אבל לפני שהוא מגיע לכנס שזוהי שיפתור את בעיית הבטחון; שיתן לצה"ל לנצח, כפי שהוא עצמו צעק. הבעיה היא שכעת אין על ראש הממשלה לחץ מימין, ומי שלוחץ זה דווקא פרס ששיג את כל מבוקשו. לכן אנחנו צריכים כעת להגביר את הלחץ מכיוון הימין.

● ראש הממשלה, כך אומרים מקורביו, לא מתרגש מאימי הימין, הוא רואה את הסקרים, שם הוא נישא על גלי הערצה, ומקבל רוב מוחלט?

אז יש לי חידוש בשבילך. בסקר שהתפרסם ביום שישי האחרון ניכרת ירידה בפופולאריות של שרון. 51 אחוזים אומרים שהוא לא מטפל טוב בטרור ולא מרוצים ממנו. בתחום הבטחון – שעל הכרטיס הזה הלך שרון לבחירות – הירידה שלו הולכת ומתגברת. זה אומר שאנחנו צודקים בטענה שלנו שאסור להמשיך עם הפסקת האש המטורפת הזאת שעולה בחיי יהודים.

● ממה ראש הממשלה חושש בדיוק?

לראש הממשלה יש את טראומת לבנון. הוא איננו רוצה לצאת למלחמה תחת ממשל ימין אלא רק תחת מטרייה רחבה של אחדות לאומית ולכן הוא מחכה שפרס יאשר לו זאת. אבל מסתבר שיותר מידי יהודים נרצחו בגלל שרון חיכה להסכמתו של פרס. כמה יהודים צריכים חלילה וחס עוד להירצח עד שגם פרס יבין כי את הטרור צריך לחסל ולא לדבר עמו?

מאידך, פרס לא יוותר על אוסלו כי זו הודאה בכישלון. אריק מצידו לא יוותר על

אנחנו לא ששים אלי קרב, אבל בשביל קיום העם היהודי בארצו חייבים לפרק את הרשות הפלשתנית גם באמצעות מלחמה. היום זהו ארגון הטרור הגדול ביותר בעולם

בניה מאסיבית יותר, ואילו אצל שרון יש הקפאה מוחלטת.

● אתם נפגשים עם שרון?

חלק מחברי המועצות נפגשים עמו, והוא מנסה להסביר כי הכל נעשה למען ממשלת האחדות במטרה לשלב את הכוחות לקראת המלחמה הבאה, אבל אנחנו רואים שזה לא הולך. ערפאת הוא אמן השקר והכזב. במקום שהוא יהיה בפינה, הרי שישראל נמצאת בפינה המדינית.

שרון טוען כי הוא רוצה לבדוד את ערפאת מן העולם, אבל מסתבר שזה הולך הפוך. למרות מדיניות ההבלגה והאיפוק אנחנו מבודדים יותר ויותר. כעת אנחנו כבר לא קונים את ההסברים של שרון, וכבר השבוע אנחנו מתחילים בקמפיין משולב להביא ללחץ מאסיבי על שרון כדי להביא לשינוי מדיניות ההבלגה. אם זה לא יעזור נחריף את המאבק.

לאחר הפיגוע הנורא בדולפינריום היתה לשרון הזדמנות להכות בהם ללא רחם, אך היא לא מומשה. למרבה הצער כוחות הביטחון מעריכים שיהיו חלילה פיגועים נוספים כמו בדולפינריום. וכאן אני שואל, למה שישפך עוד דם יהודי? למה להפקיר את בטחונם של עם ישראל? בשבוע שעבר ארעו שני ניסים גדולים ביהוד; אבל למה צריכים לחכות שיהודים יתפוצצו ברחובות כאשר לפני כן לא יגיבו?

לראש הממשלה יש את טראומת לבנון. הוא איננו רוצה לצאת למחנה תחת ממשל ימק אלא רק תחת מטרייה רחבה של אחדות לאומית ולכן הוא מחכה שפרס יאשר לו זאת. אבל מסתבר שיותר מידי יהודים נרצחו בגלל ששרון חיכה להסכמתו של פרס. כמה יהודים צריכים חלילה וחס עוד להירצח עד שגם פרס יבין כי את הטרור צריך לחסל ולא לדבר עמו?!

לא בהיקף שהיה פעם אבל יש קליטה ואין עזיבה. בקשר למה שמדברים בכלי התקשורת, אני יכול לדבר אתך על נתונים מדויקים. יש בידי את הנתונים על הרישום לשנת הלימודים הבאה לבתי הספר וגני הילדים ברחבי ישיע, ולא רק שאין עזיבה, אלא אפשר לראות הצטרפות משמעותית למגורים בישיע. אכן, היו חששות ודיברו על נטישה, אני לא אומר שאין כאלו שעוברים דירה ועוזבים, אבל זה בגדר הנתונים הטבעיים הקיימים בכל עיר. המצב רחוק מנטישה ובריחה. אדרבא, יש פריחה של ההתיישבות למרות המלחמה היומיומית כאשר חלק גדול מההתנחלויות נמצאים בקו האש.

● כדובר מועצת ישיע, קל לך יותר ליחצ'ן את ההתיישבות? יש יותר אהדה בציבור הרחב כלפי המתנחלים?

בהחלט. אנחנו מרגישים זאת וזה גם משתקף במשאל דעת קהל. אתה יכול להיווכח זאת גם בעקבות הסיפור שמתיישבי רמת אביב ג' רכשו אמבולנס ממוגן ירי לטובת המתנחלים. למרות הדעות הפוליטיות השונות שלהם, אבל הם אומרים יקעת אנחנו יחד עם המתנחלים ולא משנה מה הדעות הפוליטיות שלנו. העובדה הזאת חשובה בעיני אפילו יותר מרכישת האמבולנס.

● למה? כי אתם זקוקים לאהדה?

כי זה מסר ברור לרוצח ערפאת ימשי: לא תצליח לשבור את עם ישראל, אין קרע ולא יהיה קרע בעם. האחדות הזאת היא תרומה משמעותית לבטחון.

תקח את אמנון דנקר שכתב מאמר תחת הכותרת "לא תעמוד על דם רעך", או את העיתונאי ארי שביט שכתב בעיתון שמאלני ידוע נגד השמאל שפוטר את עצמו בכל מיני תירוצים העיקר שלא לעמוד לימין המתנחלים. כך גם כתבה גדולה שפורסמה בעיתון הגדול בישראל על כך שספקי שירות לא רוצים להגיע לישיע – כתבה שלפני מספר חודשים ניסיתי להכניס אך לא הצלחתי. אלו הן כתבות שלא ראינו בעבר בעיתונות הכללית.

● אתה חש בחשבון נפש שהשמאל עושה על תמיכתו בהסכמי אוסלו?

צריך לחלק את זה לשניים. בציבור הרחב יש תזוזה חזקה מאד מימנה, וזה בהחלט בעקבות חשבון נפש. לעומת זאת אצל הפוליטיקאים בשמאל, יש אנשים ישרי לב אך יש אנשים שלא משנה מה קרה ומה יקרה

יש כיום בלעה"ר 205 אלף מתיישבים בישיע, וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ. הישובים ממשיכים לקלוט משפחות. אני שולף לך מהזיכרון: דווקא היישובים בעזה הנמצאים בחזית כמו מורג, כפר דרום ונצרים – קולטים מרמת גן וממרכז הארץ. אנשים מבינים כי זה החזית ודווקא כעת צריך לחזק את המקום. רבנים שולחים את תלמידיהם דווקא כעת כדי לחזק את ארץ ישראל. בקרוב אנחנו עומדים

● יש ברשותך מספרים ונתונים?

יש כיום בלעה"ר 205 אלף מתיישבים בישיע, וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ. הישובים ממשיכים לקלוט משפחות. אני שולף לך מהזיכרון: דווקא היישובים בעזה הנמצאים בחזית כמו מורג, כפר דרום ונצרים – קולטים בקיץ הזה 30 משפחות שבאות מרמת גן וממרכז הארץ. אנשים מבינים כי זה החזית ודווקא כעת צריך לחזק את המקום. רבנים שולחים את תלמידיהם דווקא כעת כדי לחזק את ארץ ישראל. בקרוב אנחנו עומדים

● ● ●

● אינתיפאדת אל-אקצא גתה מחיר זמים קשה מההתיישבות בישיע, אתם בחזית המערכה...

רוב הנרצחים הם אכן מקרב המתיישבים בישיע. נדמה לי שמדובר על כ-70 יהודים מרחבי ישיע מתוך 120 נרצחים באינתיפאדה שפרצה מאז ראש השנה.

● איך מתמודדים בישיע עם המצב. מדברים בתקשורת על בריחה המונית?

כל הזמן יש קליטה של משפחות, אמנם

לוחמה ברשות הפלשתינית, אלא זה צריך להיות חלק מהמלחמה נגד האויב. אם לא נדבר את הטרור הוא רק יתחזק ויתעצם.

• • •

• היה דיון חירום השבוע במועצת יש"ע, מה החליטו?

היה דיון על ההשקפה שלנו בדרך להגיע לפתרון בשטח. כמו כן הדיון נסוב על הצורך להוריד מהלקסיקון את הנושא של חלוקת הארץ ו"ויתורים כואבים". הגיע הזמן להפסיק לדבר על דברים כאלו לאחר שכולם נוכחו לראות עם מי יש לנו עסק.

• אתם מדברים על פתרון, אבל בעם ישראל קיים ייאוש מכל המצב?

אצלנו אין ייאוש. כיהודי מאמין אני בטוח שהמשיח כבר נמצא פה. אנחנו נמצאים בערב שעה גדולה מאד ובעז"ה המשיח יתגלה עוד רגע קט. צריך רק לפתוח את העיניים והוא יתגלה לנו, כפי שאומר הרבי מליובאוויטש. זוהי הראיה שלנו כיהודים מאמינים, ואין צורך לזרוע ייאוש מהמצב הזה. דווקא מתוך הסבל הזה יפציע האור הגדול...

וכל פלשתיני שרוצה מדינה – שיעבור לירדן. מי שירצה להשאר בישי"ע כתושב יוכל להשאר, אבל תחת ריבונות מדינת ישראל.

אנחנו נמצאים ערב הכרעה היסטורית ואפשר להחזיר את הגלגל לאחור ולהפוך את הקערה על פיה. בפתחנו יש הזדמנות היסטורית, לאחר שניסינו את הכל ולא עזר. מאז פרוץ האינתיפדה הנוכחית עזבו כ-150 אלף ערבים את ישי"ע בגלל המצוקה הכלכלית. ישראל בצורה חכמה יכולה להביא לדילול האוכלוסייה הפלשתינית. גם באינתיפדה הראשונה קלטו מדינות המפרץ מאות אלפי פלשתינים. ישראל צריכה להביא לכך שירדן תקלוט את הפלשתינים, ולהכין את הקרקע לכך שירדן תהיה מדינתם כבר בעתיד הקרוב.

• אתה לא חש כי יש"ע נהפכת ללבנון?

כיום המצב הוא אבסורדי. החיילים, ובצדק, נוסעים בגיפים ממוגני ירי עטויי שכפ"צ, ואילו האזרחים נוסעים ללא מיגון וללא שכפ"צ. המצב הוא אפוא שהלוחמים ממוגנים והאזרחים חשופים. אני אומר שגם החיילים וגם האזרחים צריכים לנסוע במיגון מקסימלי, אבל לא חלילה כתגובה לאי-

והם ממשיכים עם העבודה זרה שלהם ששמה 'אוסלו'. תמיד יש להם הסברים למה ערפאת הוא למעשה בסדר ואנחנו אשמים. כאשר אומרים להם שברק כבר נתן לערפאת את הכל אך הוא לא הסכים לקבל, הם מסבירים כי לא הכינו מספיק טוב את ערפאת... מכל מקום, מה שבאמת חשוב הוא כי רוב עם ישראל התפכח.

• אז מה צריך לעשות כעת?

ישראל צריכה להנחית מכה צבאית חזקה על הפלשתינים על מנת לפרק את הרשות הפלשתינית כדי להביא ליישוב האזור. ערפאת הוא סכנה לא רק לישראל אלא לכל האזור כי הוא יכול להביא למלחמה כוללת. הרוצח הזה גורש מירדן, גורש מלבנון ומסוריה. האיש הזה מערער יציבות באופיו.

לדעתי צריך כעת לחדש את הרעיון שירדן היא המדינה הפלשתינית. לפי כל ההערכות, בעוד מספר שנים ירדן תעלם כיוון שהיום שולטים 25 אחוז בדואים על רוב פלשתיני, אך הפלשתינים יתרבו במהירות ויתפסו שם את השלטון. לכן, כבר עכשיו צריכות מדינות המערב להשפיע על ירדן שתהיה לה זיקה למערב ולא לאיראן. שרון דיבר על כך לפני שנים רבות שירדן היא המדינה הפלשתינית

מה עשית היום לקירוב הגאולה?

הוסף בלימוד התורה ובפרט בענייני גאולה ומשיח • הוסף בתפילה • הוסף בצדקה

כּוּם שֶׁל נַחֲמָה

בצער רב ובכאב עמוק אנו ממתתפות בצערה ובאבלה הכבד של הרבנית, יושבת ראש ועד נשי ובנות חבידי דשיכון חבידי חשוקות בייצ במסירות בכל דבר שבקדושה

הרבנית רס"א יורקוביץ' תחי

בחלקת נחם אבית חיקור וחנעלן מוקגי וטובי אמיש, נבאי במחכמים ובחמ"ד לזבאוויתש שבליובאוויטש דנשיא זרנו

חודייה ר' יתושע פינסון ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ומצנה אך ששון ושמחה ישמכם תמיד וזכה במזרה דידן ליהקיצו ורגו שובבי עפרי' וחזא בתוכם בבית מלכ המשיח יבוא ויגאלנו בקרב ממש

נשי ובנות חבידי, לוד

הכנסת אורחים אש"ל שע"י מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

כוס של נחמה

בצער ובכאב הגיעתנו השמועה המרה על פטירתו של האי גברא יקירא, מזקני החסידים וחשובי העסקנים בשכונת קראון הייטס, גבאי בביהכנ"ס של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וגבאי כולל חב"ד

הרה"ח הרה"ת ר' **יהושע** ע"ה **פינסון**

ושולחים אנו את ניחומנו הכנים לזוגתו העסקנית במעשי חסד מרת **לאה** תחי'

ובניו הנעלים הרה"ת ר' **נחום יצחק**, ר' **יעקב** ור' **אברהם אליהו** שיחיו

ובנותיו מרת **טשערנא** תחי' **לייט** והרבנית מרת **ריסא** תחי' **יורקאוויטש**

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ובזכות המשך במעשי חסד נזכה לצאת מהגלות המר בחסד וברחמים לגאולה האמיתית והשלימה בהגלות נגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח במלוא הדרו ותפארתו ונכריז לפניו יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ההנהלה

ביהכנ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש שבלויבאוויטש

אגרתא דנחמתא

בכאב רב שרויים הננו מפטירתו של האי גברא נעלה העסקן הנמרץ מחשובי העסקנים בשכונת ליובאוויטש, זקן הגבאים דביהכנ"ס ליובאוויטש שבלויבאוויטש בית רבינו שבבבל

הרה"ח ר' **יהושע** ע"ה **פינסון**

ובשם כל המתפללים הננו שולחים את תנחומינו הכנים לזוגתו העסקנית במעשי חסד מרת **לאה** תחי'

ובניו הנעלים הרה"ת ר' **נחום יצחק**, ר' **יעקב** ור' **אברהם אליהו** שיחיו

ובנותיו מרת **טשערנא** תחי' **לייט** והרבנית מרת **ריסא** תחי' **יורקאוויטש**

מי יתן ומעתה ועד עולם אך טוב וחסד ימצאכם תמיד כל הימים והמקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ונזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד הקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם בהתגלות כ"ק אדמו"ר מה"מ בגאולה האמיתית והשלימה

הגבאים